

UDRUŽENJE
POSLODAVACA

ZAKON

O REGISTRACIJI
PRIVREDNIH
DRUŠTAVA

ZAKON

O REGISTRACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA

Sarajevo, 2018

International
Labour
Organization

Ova publikacija štampana je uz podršku (Biroa za poslodavačke aktivnosti) Međunarodne Organizacije Rada. Odgovornost za stavove izražene u ovom izvještaju snosi autor. Međunarodna organizacija rada (MOR) ne snosi odgovornost za ispravnost, točnost i pouzdanost materijala, informacija ili stavova iznesenih u ovom izvještaj.

Sadržaj

ANALIZA PRIMARNOG ISTRAŽIVANJA NA TEMU: ZAKON O REGISTRACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA	4
ZAKON O REGISTRACIJI POSLOVNIH SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE (Autor: prof.dr. Simić Milić).....	14
I Uvod	14
II Sudski i drugi registri.....	15
III Subjekti upisa.....	18
IV Obavezni podaci koji se upisuju u registar.....	19
V Načela registracije.....	21
VI Isprave i drugi akti potrebni za registraciju.....	23
VII Isprave potrebne za upis promjene podataka značajnih za pravni promet.....	25
VIII Postupak upisa podataka i ispitivanje prijave	25
IX Odluke i rokovi.....	26
ZAKON O REGISTRACIJI POSLOVNIH SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	29
OBRAZLOŽENJE ZAKONA O REGISTRACIJI POSLOVNIH SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	49
I – USTAVNI OSNOV	49
II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA.....	49
III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA.....	50
IV- FINANSIJSKA SREDSTVA	54

PRIPREMILO UDRUŽENJE POSLODAVACA FBIH

ANALIZA PRIMARNOG ISTRAŽIVANJA NA TEMU: ZAKON O REGISTRACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA

Primarno istraživanje obavljeno je na uzorku od 122 kompanije. Anketni upitnik poslan je na 200 adresa od kojih je njih 12 odgovorilo u ostavljenom roku. Znači odgovorilo je nešto više od 60% kompanija, dok 78 kompanija nije uzelo učešća u istraživanju. Ovo je najmanji broj kompanija koje su uzele učešće u primarnom istraživanju. Nadali smo se će aktivnosti koje smo preduzeli motivirati jedan broj kompanija, ali ovo je 8 istraživanje u projektu i plus 7 dodatnih koje smo mi radili nezavisno od projekta u 2 mjeseca, stvarno je bilo previše za naše članstvo.

Međutim bili smo primorani da istraživanja provodimo za vrijeme ljeta i godišnjih odmora, zbog samog projekta ali smo morali da požurimo kako bi zakone završili prije početka predizborne kampanje koja je kod nas počela 07.09.2018. godine da bi posao završili kvalitetno i na vrijeme angažovali smo profesionalne agencije, sa kojima su radili naši zaposlenici.

Prilikom izrade statističkog uzorka vodili smo računa da imamo adekvatnu geografsku zastupljenost, kao i zastupljenost po osnovu djelatnosti, veličine kompanije i vrste vlasništva.

Budući da je 60% kompanija ispunilo anketne upitnike, možemo utvrditi da statistički uzorak zadržan na granici prihvatljivosti.

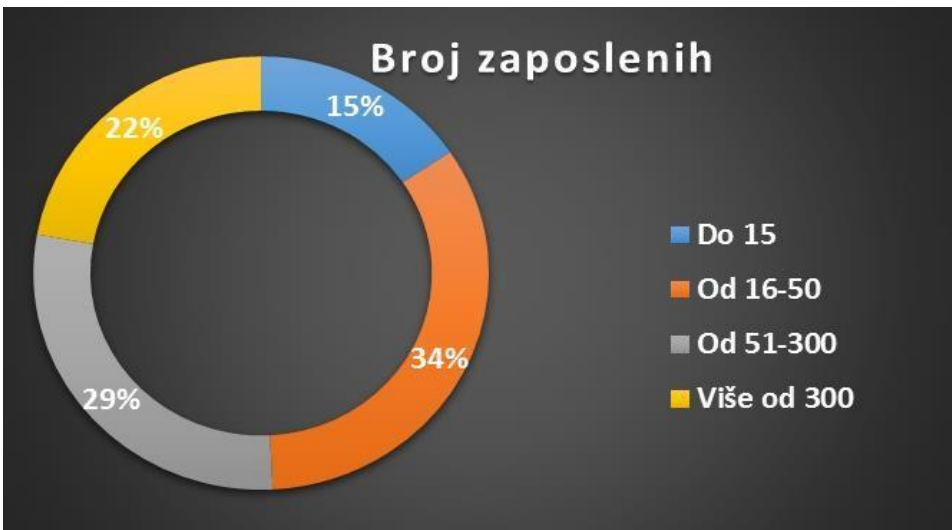
Što se tiče oblika vlasništva više od 90% kompanija bilo je iz privatnog sektora, ili su u mješovitom vlasništvu sa većinskim učešćem privatnog kapitala a manje 10% anketiranih iz državnih ili većinski državnih kompanija. Statistički uzorak odgovora zastupljenosti navedenih kompanija u članstvu UPFBiH uz neznatna statistička odstupanja, zbog kojeg se neće narušiti autentičnost stavova našeg članstva.

Grafikon 1.

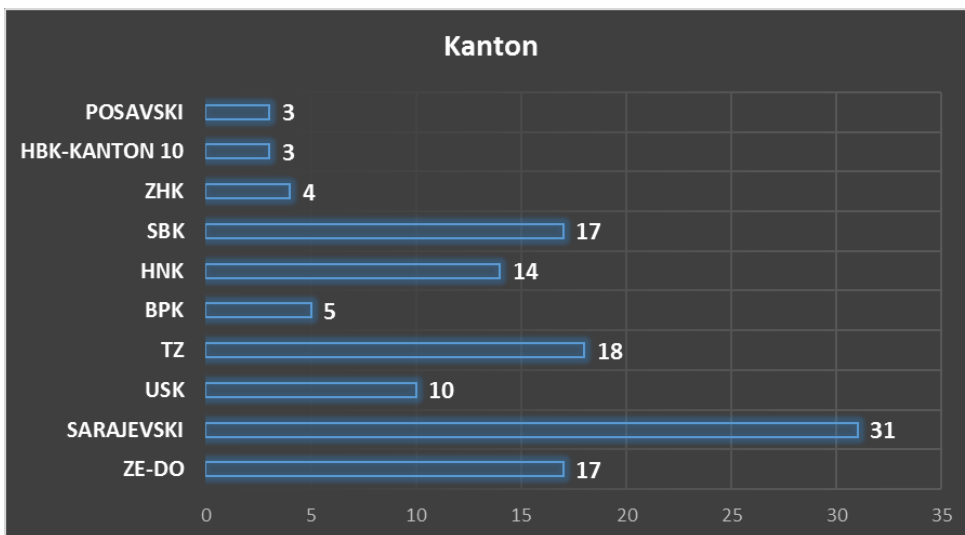
Vodili smo računa da u istraživanju, proporcionalno, budu zastupljene mikro, male, srednje i velike kompanije. Jedino odstupanje smo napravili u procentualno većoj zastupljenosti većih kompanija u anketi u odnosu na njihovu zastupljenost u ukupnom članstvu. To smo uradili jer se odredbe zakona više impliciraju na njih nego na male kompanije. Zbog statističkog uzorka, važno je napomenuti da anketirane kompanije zapošljavaju cca 16% svih zaposlenih u privredi FBiH.

Grafikon 2.

Anketirane su kompanije iz svih 10 kantona i to na način da je u statističkom uzorku predviđen proporcionalan broj kompanija u odnosu na veličinu kantona i stepen razvijenosti. Broj anketiranih kompanija uglavnom odgovara uzorku. Najviše odgovora dobili smo iz kantona koji čine više od 2/3 ekonomske snage Federacije i zapošljavaju isto toliko radnika. Zastupljenost kompanija iz ostalih kantona je uglavnom, adekvatna njihovoj zastupljenosti u našem članstvu, kao i njihovom učešću u GDP-u i broju zaposlenih. Znači statistički uzorak, gotovo u cijelosti, odgovara i njihovom uticaju na ekonomski razvoj i broju zaposlenih u FBiH. Jedino bitno odstupanje je veća zastupljenost kompanija iz Srednjobosanskog kantona u anketi. Kompanije iz tog kantona su i inače aktivno učestvovalе u svim dosadašnjim anketama.

Grafikon 3.

Najviše odgovora dobili smo od kompanija iz djelatnosti tekstila, kože i obuće, drvoprerađivačke djelatnosti, djelatnosti obrade metala, djelatnosti hemije i nemetala, djelatnosti proizvodnje i prerade hrane, te djelatnosti građevinarstva. Kompanije iz tih djelatnosti imaju veoma dobru zastupljenost u našem članstvu, a zapošljavaju i najveći broj radnika, uz djelatnost trgovine i ugostiteljsku djelatnost. Zbog brojnosti tih kompanija u našem članstvu to je i bilo za očekivati. Znači imamo vrlo reprezentativne stavove realnog sektora, koji je i najviše zainteresovan za regulisanje pitanja registracije poslovnih subjekata.

Grafikon 4.

Statističkom obradom utvrđeno je da sintetički podaci dobiveni anketom mogu imati odstupanje od tačnosti (+-4-5%), a analitički podaci mogu odstupati do 10%. Znači radi se o zadovoljavajućem procentu tačnosti dobijenih podataka i rezultati ankete predstavljaju autentične stavove poslodavaca iz realnog sektora u FBiH. Relativno velika odstupanja na analitičkim nivoima nisu toliko bitna jer naša želja nije da utvrdimo stavove kompanija npr. po obliku vlasništva o nekom pitanju, ili stavove kompanija iz određenog kantona. Bilo je bitno doći do autentičnih stavova poslodavaca generalno.

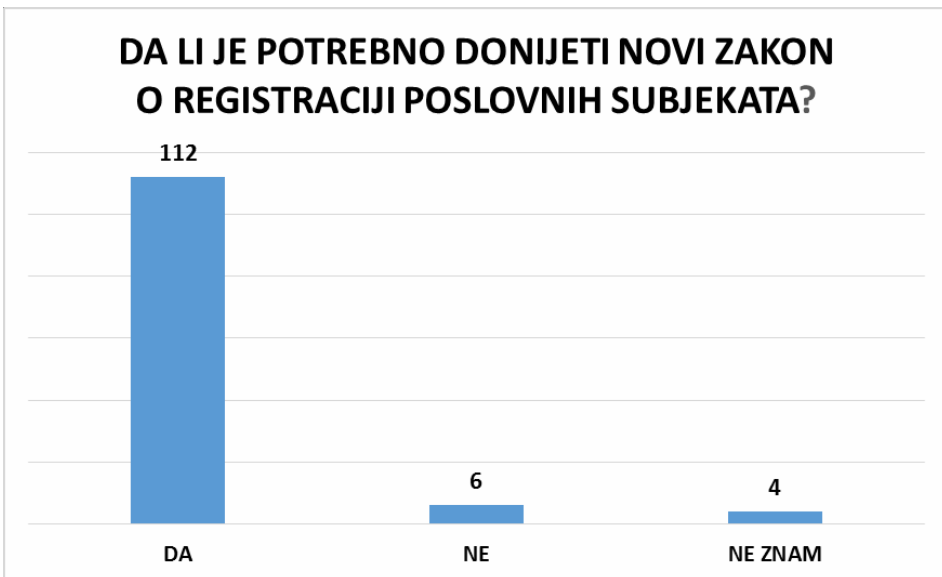
Na pitanje da li ste zadovoljni rješenjima iz važećeg Zakona o registraciji privrednih društava, 4/5 anketiranih poslodavaca je reklo da nisu. Broj poslodavaca koji su zadovoljni važećim zakonom je na nivou statističke greške. Anketirani poslodavci uglavnom nisu zadovoljni odredbama koje regulišu: Rove registracije, obavezu notarske ovjere registracione dokumentacije i zahtjeva za registraciju, registracione isprave i dokumentaciju za registraciju, registraciju podružnica i neke druge odredbe.

Grafikon 5.

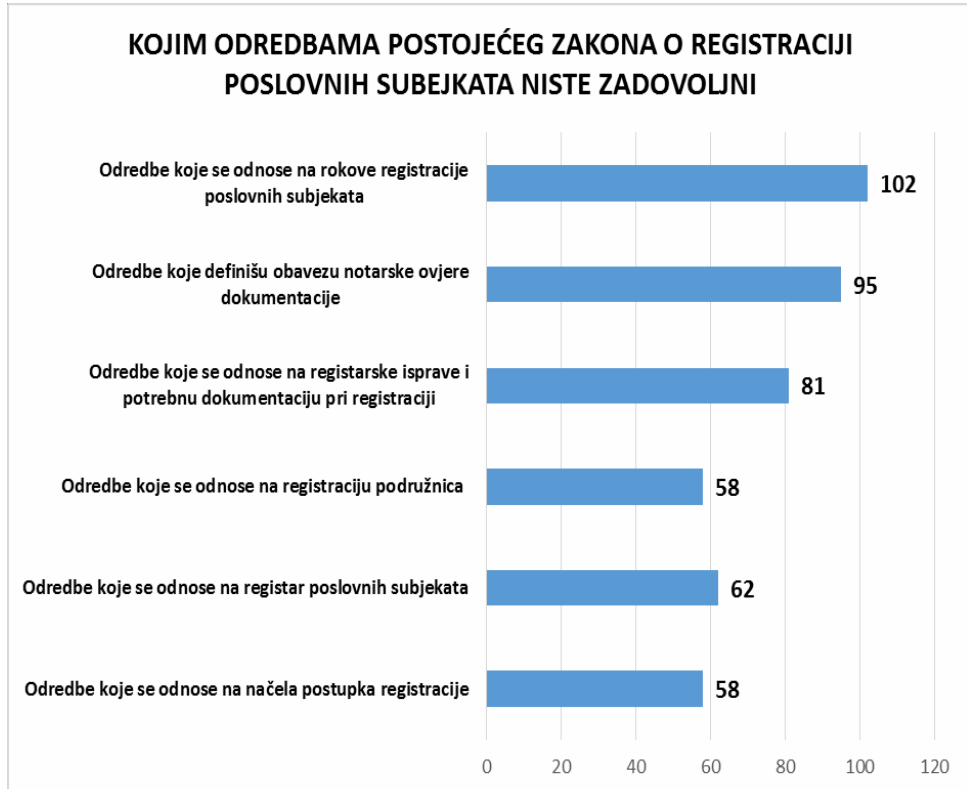
Zbog toga nije ni čudno da su se poslodavci plebiscitarno izjasnili za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata. Naime 92% anketiranih se na pitanje da li postoji potreba za donošenjem novog zakona, izjasnilo potvrdno.

Grafikon 6.

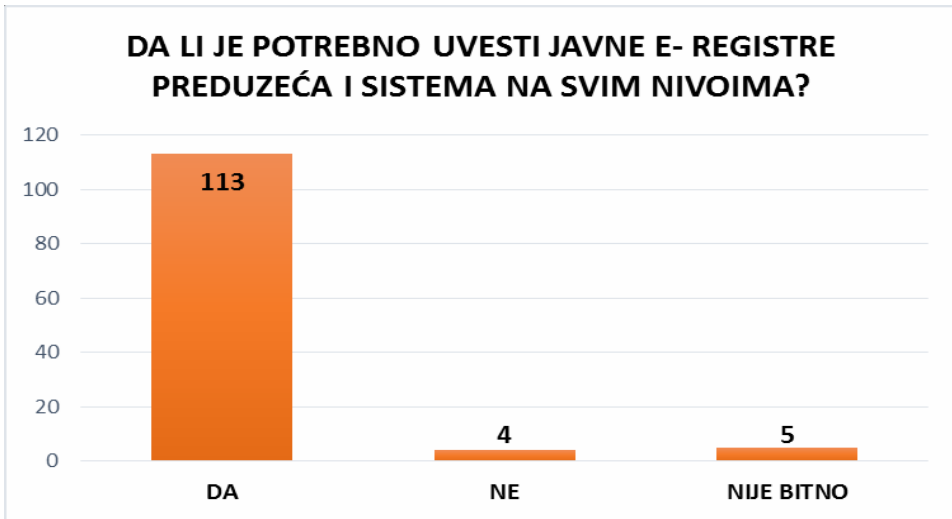
Poslodavci nisu zadovoljni rokovima za registraciju. Njih 2/3 smatra da postupak mora biti hitan, a njih cca 90% smatra da postupak registracije poslovnih subjekata mora biti okončan za manje od 3 odnosno 5 dana. Pri tom samo 2 anketirana smatraju da postupak registracije može biti duži od 8 dana.

Grafikon 7.

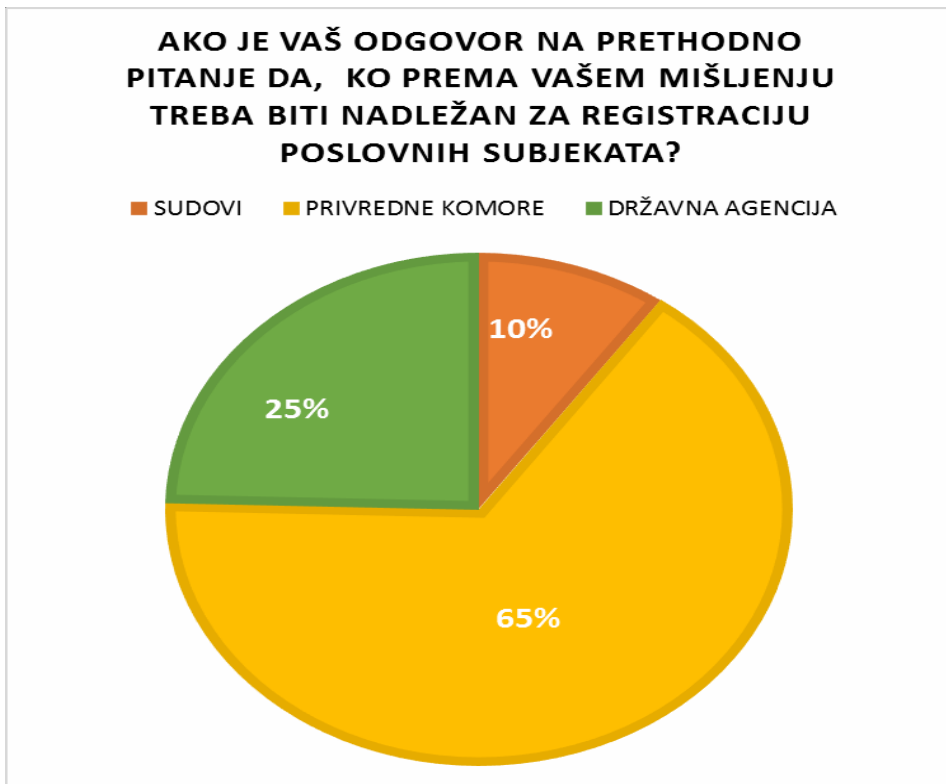

Poslodavci su potvrdno plebiscitarno odgovorili i na potrebu uvođenja E-registra i pri tome su veoma dobro uočili da se postupak registracije treba izmjestiti iz sudova. Sudovi sude a nisu nadležni da vode registre. Na pitanje koji organ bi trebao biti nadležan za registraciju, 2/3 anketiranih poslodavaca smatra da bi to trebala biti Privredna komora. Tek svaki četvrti poslodavac smatra da bi to trebale raditi neka od državnih agencija.

Grafikon 8.

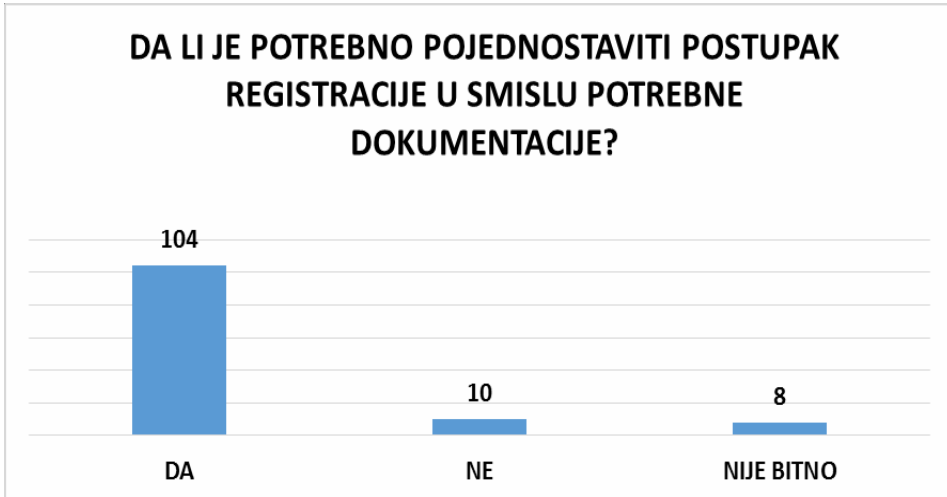

Grafikon 9.

Plebiscitaran stav anketirani poslodavci imaju i prema potrebi pojednostavljenja procedura i registracione dokumentacije. Zatim prema obavezi da se ukine monopol notara kod ovjere dokumentacije, čime će se smanjiti troškovi registracije.

Grafikon 10.

Grafikon 11.

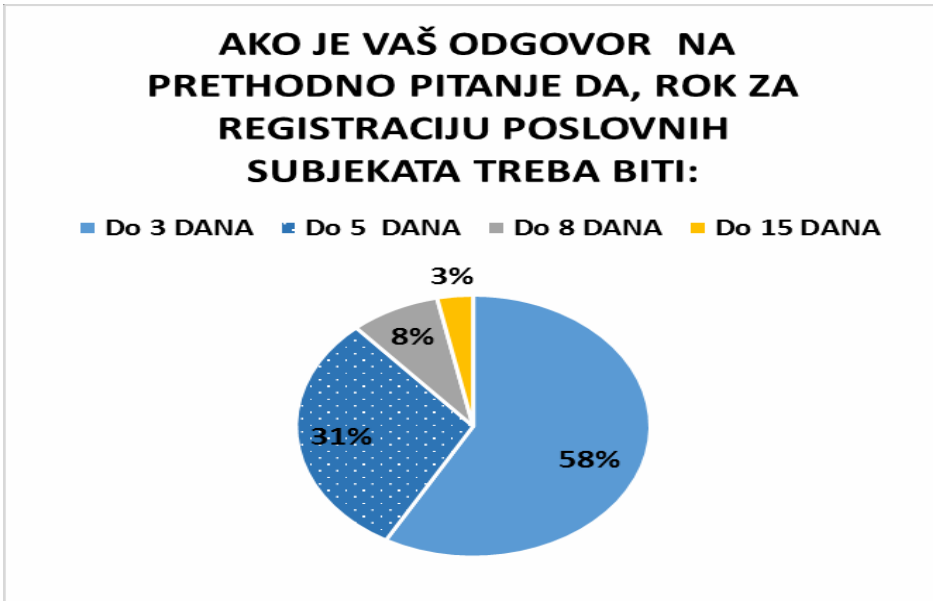

Takođe više od 4/5 anketiranih smatra da se registrarioni rokovi u prvom stepenu a pogotovo u drugom stepenu trebaju skratiti. Zbog nedovoljnih

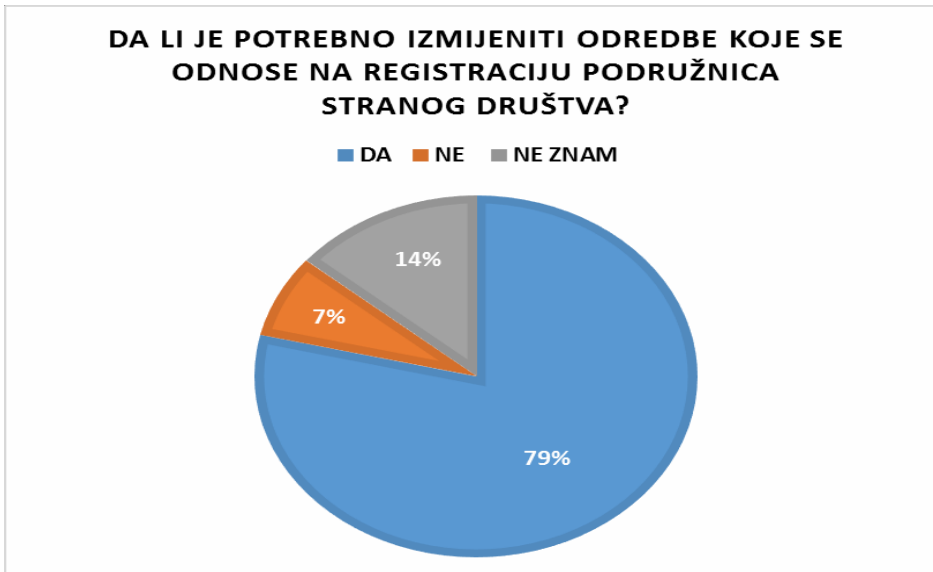
kapaciteta sudova to je jedan od glavnih razloga zašto poslodavci smatraju da se postupak registracije treba izuzeti iz sudske nadležnosti.

4/5 poslodavaca nije zadovoljno ni odredbama postojećeg zakona koji regulišu registraciju podružnica .

Grafikon 12.

Grafikon 13.

ZAKON O REGISTRACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA

Pri tome ne može se izvesti ni jedna analitička kategorija anketiranih poslodavaca, koja bitnije odstupa od generalnog stava poslodavaca po ovom pitanju. Gotovo istovjetne stavove imaju i mali i veliki poslodavci, bez obzira na njihovu veličinu, geografski položaj i djelatnost kojom se bave.

PRIPREMIO PROF.DR. SIMIĆ MILIĆ

ZAKON O REGISTRACIJI POSLOVNIH SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I UVOD

Važeći Zakon o registraciji poslovnih subjekata u FBiH (ZRPS) donesen je 2005. godine u skladu sa Okvirnim zakonom o registraciji poslovnih subjekata Bosne i Hercegovine iz 2004.godine. Do sada je noveliran tri puta a najznačajnije izmjene bile su 2009. godine i odnosile su se na ulogu notara vezanu za akt o osnivanju i statut poslovnog subjekta. Postojeći tekst zakona nije usaglašen sa odredbama Zakona o privrednim društvima (ZPD). Tako npr. koristi se termin „supsidijarno“ umjesto „za visno“ društvo, u nekim odredbama ne pravi se distinkcija između pojma „ulog“ i pojma „ udio“, umjesto preciznog pojma „osnovni kapital“ koristi se širok pojam „kapital“, što može izazvati nesporazume i probleme u primjeni.

Registracija je prema propisanoj proceduri dokumentovan upis zakonom određenih pravnih stanja (osnivanje, statusne promjene, pokretanje predstečaja, stečaja, likvidacije, prestanak i dr.) i podataka o subjektu upisa relevantnih za pravni promet. Poslovni subjekt stiče status pravnog lica upisom u sudski registar tako da upis ima konstitutivno dejstvo. Prema ZPD niko ne može nastupati u pravnom prometu u ime poslovnog subjekta prije njegovog upisa u sudski registar, do upisa u registar poslovni subjekt ne postoji. Ako neko lice postupi suprotno ono odgovara povjericima u pravnom prometu cjelokupnom svojom imovinom a više njih odgovaraju neograničeno solidarno. Time se eliminišu rizici u prometu i obezbjeđuje pravna sigurnost učesnika na tržištu.

Postoji više pravnih izvora koji regulišu upis poslovnih subjekata u sudski registar:

- Direktiva 2009/101/EZ od 16.IX. 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za društva sa ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera;
 - Direktiva 2012/17/EU od 13.VI.2012. u pogledu uzajamnog povezivanja centralnih, trgovačkih i registara društava;
 - Okvirni zakon o registraciji poslovnih subjekata Bosne i Hercegovine (OZRPS BiH)
 - Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (ZRPS FBiH);
 - Zakon o privrednim društvima (ZPD);
 - Propisi koji se primjenjuju na subjekte koji nisu osnovani kao poslovni subjekti (čl. 7. ZRPSFBiH).

U Federaciji kao i u nekim zemljama (npr. Njemačka) postoji više registara u koje se upisuju pravna lica prema vrsti i ciljevima osnivanja. U drugim zemljama postoji jedan registar u koji se upisuju poslovni subjekti, ali i drugi određeni zakonom.

Pored sudskog registra postoje i drugi registri u koje se upisuju određeni podaci, posebnim zakonima određeni, koji su vezani za relevantna pitanja poslovnih subjekata: upis kod organa za statistiku; u zemljišne (gruntovne) knjige upisuju se stvarna prava (vlasništvo, hipoteka, služnost, zemljišni dug) određena obligaciona prava (dugoročni zakup, pravo preče kupovine); dugoročni vrijednosni papiri upisuju se u Registar emitenata Komisije za vrijednosne papire FBiH, a njihov promet kod Registra vrijednosnih papira FBiH; registracija vanjskotrgovinskog poslovanja, te registracija kod nadležnog poreskog organa.

II SUDSKI I DRUGI REGISTRIRANI

Prema ZRPSFBiH poslovni subjekti se upisuju u registar koji vodi sud što bi značilo da je to „sudski registar“ koji termin je ustaljen u praksi. Nasuprot tome, ZPD koji je donesen kasnije (2015) koristi pojam „registar društava“. Pošto je u materiji registracije ZRPSFBiH lex specialis slijedi da bi sa njegovim rješenjima trebalo uskladiti odredbe kompanijskog zakona.

Registar poslovnih subjekata se sastoji od glavne knjige registra (registar podataka) i zbirke isprava registra koje se vode za svaki subjekt pojedinačno. Glavna knjiga registra vodi se istovremeno u pisanom i elektronskom obliku što je u skladu sa pravom EU. Glavna knjiga registra u elektronskom obliku dostupna je svim registarskim sudovima na teritoriji Bosne i Hercegovine što je dužan obezbijediti registarski sud kod koga je upis izvršen. Kada su podaci dostupni? Prema Zakonu podaci su dostupni nakon izdavanja rješenja o registraciji odnosno okončanja postupka registracije. Zbirka isprava registra vodi se u pisanom obliku, a može se voditi i u elektronskom obliku. Dakle, elektronski oblik je fakultativan. U slučaju promjene sjedišta subjekta koji ima za posljedicu promjenu nadležnosti suda tada se elektronski podaci iz glavne knjige i isprave, dostavljaju odmah i po službenoj dužnosti, mjerodavnom sudu prema novom mjestu sjedišta.

UPFBiH predložilo je, da se pored sudskog, uspostave dva nova registra:

1. Prvi je Registar vlasnika poslovnih subjekata (personalni registar). Radi se o jedinstvenom registru pravnih i fizičkih lica koja participiraju najmanje sa 5 % u osnovnom kapitalu registrovanog poslovnog subjekta bilo da su osnivači ili su kasnije pristupili. Kantonalne privredne komore vode u elektronskoj formi registre za područja registarskih sudova koja pokrivaju, a Privredna komora Federacije BiH jedinstveni personalni registar za cijelu Federaciju BiH:

a) Jedinstveni personalni registar sadrži:

- ime i prezime fizičkog lica, njegovo boravište odnosno prebivalište i JMB;
- puni naziv firme, sjedište i oblik organizovanja pravnog lica i MBS;
- podatke iz prethodnih stavova za lica čije je članstvo prestalo;
- puni naziv firme, njeno sjedište i oblik organizovanja poslovnog subjekta i MSB u kome lice ima učešće (participaciju);

- b) Mjerodavni registarski sudovi dužni su privrednim komorama kantona omogućiti elektronsku dostupnost podataka odmah nakon izdavanja rješenja o registraciji, a privredne komore kantona Privrednoj komori Federacije BiH. Za postojeće već registrovane poslovne subjekte najkasnije u roku od 90 dana od ustrojstva Jedininstvenog personalnog registra;
- c) Podaci iz Jedininstvenog personalnog registra su javni. Svako lice može, bez dokazivanja pravnog interesa, izvršiti uvid u podatke ili zahtijevati da mu se izda prepis tih podataka, uz plaćanje troškova;
- d) Privredna komora FBiH i privredne komore kantona ustrojice Jedinistvene personalne registre najkasnije 90 dana po objavljivanju ovog zakona u Službenim novinama FBiH.

2. Drugi registar je Jedinistveni registar poslovnih subjekata. I ovaj registar vodi Privredna komora Federacije BiH i privredne komore kantona u elektronskoj formi i obavezan je prema ovom zakonu.

- a) Jedinistveni registar poslovnih subjekata sadrži, naročito:
 - puni naziv firme, sjedište, oblik organizovanja poslovnog subjekta i MBS;
 - ime i prezime fizičkog lica, njegovo boravište odnosno prebivalište i JMB;
 - podatke iz prethodnih tačaka za lice čije je članstvo prestalo;
- b) Na ostala pitanja primjenjuju se rješenja predviđena za Registar vlasnika poslovnih subjekata.

Cilj UPFBiH jeste objedinjavanje podataka kod jedne institucije koja djeluje na nivou Federacije jer su ti podaci sada „rasuti“ po registarskim sudovima. Sudovi podatke dostavljaju privrednim komorama, kantonalnog i federalnog nivoa, mada to može biti i neki drugi organ. Pošto se radi o novim vrstama registara, koji nisu do sada vođeni, njihova uspostava bi zahtijevala dodatni trajni angažman registarskih sudova i privrednih komora.

U jedinstveni personalni registar upisuju se članovi poslovnih subjekata koji participiraju u njihovom osnovnom kapitalu najmanje 5 %. Razlog zato leži u činjenici što lica sa tom visinom udjela mogu predlagati kandidate za članove nadzornog odbora, imaju pravo pisano predožiti pitanja i prijedloge odluka za uvrštavanje na dnevni red naredne skupštine, kao i na izmjene dnevnog reda i prijedoga odluka skupštine u roku predviđenom zakonom. Jedinstven registar poslovnih subjekata treba da pruži relevantne informacije zainteresovanim investitorima. Podaci iz registara su značajni za ocjenu u kojim poslovnim subjektima određeno lice ima učešće stepen njegovog uticaja, postojanje odnosa povezanosti, konflikta interesa i konkurencije.

III SUBJEKTI UPISA

Subjekti upisa koji se obavezno registruju određeni se zakonom. To ne determiniše samo ZRPSFBiH nego i drugi zakoni (ZPD, Zakon o zadrugama, Zakon o ustanovama i dr.). Subjekti upisa u sudski registar prema ZRPSFBiH i drugim zakonima Federacije su:

- društvo sa neograničenom solidarnom odgovornošću;
- komanditno društvo;
- dioničko društvo (osnivanje banke i druge finansijske organizacije, dioničkog društva za osiguranje);
- društvo sa ograničenom odgovornošću;
- oblici njihovog povezivanja (statusni, ugovorni, mješoviti)
- javno preduzeće;
- institucije koje imaju javna ovlaštenja;
- ustanove;
- javne korporacije;
- poslovna udruženja;
- zadruge;
- zadružni savezi;
- drugi subjekti određeni posebnim zakonom.

Za svaki naprijed navedeni subjekt upisa zakon je propisao isprave i druge akte koji se obavezno prezentiraju prilikom upisa. Kao što ZPD ne sadrži odredbe o komanditnom društvu na dionice, tako i ZRPSFBiH uopšte ne sadrži odredbe o registraciji toga tipa privrednog društva (podacima i ispravama), a koje nastaje transformacijom običnog komanditnog društva, što predstavlja značajan nedostatak.

Za osnivanje podružnice stranog lica Udruženje je predložilo stanovite dopune koje se odnose na prezentaciju isprava o: visini osnovnog kapitala i iznos uplaćenih odnosno unesenih uloga (ulozi u novcu i/ili stvarima i pravima) i konsolidovanom bi lansu osnivača za tri godine. Zakonodavac je prihvatio prijedoge u nešto izmijenjenom obliku. Stao je na stanovište da priikom upisa treba prezentirati: dokaz o upla ti uloga u novcu i unešenom ulogu u stvarima i pravima i ovjeren skraćeni posljednji finansijski izvještaj osnivača.

IV OBAVEZNI PODACI KOJI SE UPISUJU U REGISTAR

Podatak koji se upiše u registar postaje javan jer je registar javna knjiga. Upisuju se isključivo oni podaci koji su određenim ZRPSFBiH. Postoje opšti i posebni podaci o poslovnim subjektima koje registarski sud unosi u glavnu knjigu registra. Zakon je opšte podatke sistematizovao u 15 grupa i to su ovi:

- identifikacija svih osnivača/vlasnika subjekta upisa – firma i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište;
- predmet upisa;
- datum prijema prijave za upis – datum, dan, sat;
- firma i sjedište (mjesto i adresa) subjekta upisa;
- skraćena oznaka firme;
- MBS i porezni identifikacioni broj;
- oblik pravnog organizovanja subjekta upisa;
- naziv, broj i datum notarski obrađenog akta o osnivanju subjekta upisa;
- ime, prezime i status zastupnika ili predstavnika subjekta upisa;
- obim ovlaštenja zastupnika ili predstavnika subjekta upisa;
- visina ugovorenog (supskribovanog) osnovnog kapitala;

- visina upaćenog osnovnog kapitala u novcu;
- vrijednost kapitala u stvarima i pravima (procijenjena);
- procenat (%) učešća svakog pojedinog osnivača u osnovnom kapitalu;
- djelatnost (predmet posovanja) subjekta upisa sa šiframa odjeljaka prema važećoj klasifikaciji djelatnosti.

Posebni podaci su sistematizovani u sedam (7) grupa i odnose se na upis:

- podružnice ili poslovne jedinice subjekta upisa sa ovim podacima: firma i sjedište podružnice; djelatnost podružnice; naziv, broj i datum akta o osnivanju podružnice; ime i prezime lica ovlaštenog za zastupanje podružnice;
- podružnice stranog društva sa ovim podacima: firma, sjedište i oblik osnivača; firma i sjedište podružnice; MBS i poreski identifikacioni broj; naziv registra u kojem je upisan osnivač, u kojoj se državi vodi, datum upisa i broj pod kojim se vodi ili naziv javno ovjerene isprave o osnivanju ako se radi o zemlji u kojoj se takav registar ne vodi; djelatnost osnivača i djelatnos podružnice; naziv, broj i datum akta o osnivanju podružnice; ime i prezime
- lica ovlaštenog za zastupanje podružnice i obim njegovih ovlaštenja; visina osnovnog kapitala i iznos uplaćenih uloga, ime i prezime lica koja lično odgovaraju za obaveze društva i njihovo prebivalište. Podružnica se upisuje u registar suda prema sjedištu podružnice;
- pravne veze zavisnog i većinskog društva sa ovim podacima: upisom MBS zavisnog društva uz podatke većinskog društva; upisom MBS većinskog društva uz podatke zavisnog društva; prezentacija rješenja o registraciji većinskog društva;
- spajanja (fuzija) dva ili više subjekata upisa sa ovim podacima: firma i sjedište subjekata koji se spajaju; broj i datum rješenja o registraciji subjekata koji se spajaju; broj i datum akta o spajanju; firma i sjedište novog subjekta

- pripajanja (adopcija) jednog ili više subjekata upisa drugom subjektu upisa sa ovim podacima: firma i sjedište subjekta upisa koji se pripaja; broj i datum rješenja o registraciji subjekta koji se pripaja; naziv, broj i datum akta o pripajanju; firma i sjedište akta o registraciji novog subjekta;
- podjele (reorganizaciju) subjekta upisa na dva ili više subjekata upisa sa ovim podacima: firma i sjedište subjekta koji se dijeli (cijepa); broj i datum rješenja o registraciji subjekta koji se dijeli; naziv, broj i datum akta o podjeli; firma i sjedište novog/ih subjekta nastalih dijeljenjem;
- promjene (transformacije) pravnog obika subjekta upisa sa ovim podacima: naziv, broj i datum akta o promjeni oblika subjekta; novi opšti podaci ako je došlo do njihove izmjene;
- prestanak subjekta upisa (brisanje) sa ovim podacima; datum prestanka subjekta upisa; razlog prestanka; upisuje se pokretanje postupka stečaja odnosno likvidacije a na osnovu pravomoćnog rješenja sud po službenoj dužnosti briše subjekt upisa iz sudskog registra.

V NAČELA REGISTRACIJE

- Načela na kojima se zasniva upis u registar suda ima više i o tome ne postoji jedinstven stav u pravnoj teoriji. Neki autori navode šest (V. Jovanović), drugi sedam (M. Vasiljević, J. Barbić, Š. Čović) treći devet (M. Simić, E. Rizvanović) načela. Naš ZRPSFBiH navodi osam (8) načela:
- načelo obaveznosti (obligatornosti) znači da su svi poslovni subjekti definisani zakonima Federacije obavezni registrovati se prije početka obavljanja poslovne djelatnosti;
- načelo zakonitosti (legaiteta) podrazumijeva da se u registar upisuju samo podaci određeni zakonom i po postupku utvrđenom

zakonom i na zakonu donesenim aktima. Ovo načelo obezbjeđuje dvostепенost postupka;

- načelo oficijelnosti (sužbenosti) obuhvata sljedeće: registarski organ ne može odbiti uredno zatražen upis a nakon podnesene prijave cijeli postupak organ vodi po službenoj dužnosti. Ovo načelo ne djeluje samo prema registarskom organu nego i prema subjektima upisa koji prijavu podnose sa propisanim ispravama;
- načelo formalnosti (pismenosti) znači da obrasci imaju obaveznu pisanu formu čiji je sadržaj utvrđen zakonom. Glavna knjiga podataka se vodi istovremeno u pisanoj i elektronskoj formi koja je dostupna svim registracionim komorama u Bosni i Hercegovini;
- načelo prvenstva (prioriteta) podrazumijeva prvenstvo onog subjekta koji je ranije zatražio upis, čiju je prijavu sud ranije primio saglasno principu priotempore, potior iure;
- načelo konstitutivnosti znači da momentom upisa u registar faktičke činjenice postaju pravne, odnosno momentom upisa u registar konstituišu se zakonom određena prava i registracija djeluje prema trećim licima. Danom upisa u registar poslovni subjekt stiče pravnu i poslovnu sposobnost, a iste gubi danom brisanja;
- načelo jednoobraznosti (uniformnosti) obuhvata jednoobraznost vođenja registra za cijelu Federaciju BiH;
- načelo javnosti (pubiciteta) ima dva aspekta:svako može bez dokazivanja pravnog interesa izvršiti uvid u podatke upisane u glavnoj knjizi i javne podatke iz zbirke isprava te zahtijevati izdavanje izvataka. Drugi aspekt je da se podaci upisani u registar suda objavljuju u službenom glasilu FBiH.
- UPFBiH predložilo je da se hitnost postupka registracije uvede kao zakonsko načelo. Međutim, zakonodavac to nije učinio vjerovatno iz

razoga zato što je u opštim odredbama ZRPSFBiH poseban član posvećen hitnosti postupka.

VI ISPRAVE I DRUGI AKTI POTREBNI ZA REGISTRACIJU

Registracija je dokumentovan postupak upisa podataka u registar. Opšti i posebni podaci, kod upisa osnivanja subjekta upisa kao i izmjena podataka relevantnih za pravni promet, upisuju se na osnovu isprava i drugih akata koje propisuje zakon. Registarske isprave koje sud zahtijeva su ove:

- ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje na obrascu prijave u štampanom obliku;
- notarski obrađen akt o osnivanju ili akt o izmjenama opštih podataka kojim se utvrđuje osnivanje ili izmjena relevantnih podataka za pravni promet;
- notarski utvrđen statut poslovnog subjekta;
- odluka o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje u unutrašnjem i spojnotrgovinskom prometu;
- potvrda banke o izvršenoj uplati na privremeni račun deponovanih novčanih uloga;
- dokaz o sredstvima osiguranja za neuplaćeni iznos novčanog dijela osnivačkog uloga kod jednočlanog društva;
- izvod iz odgovarajućeg javnog registra kojim se dokazuje vlasništvo lica koje unosi ulog u stvarima i pravima i nalaz ovlaštenog sudskog vještaka kojim se utvrđuje vrijednost uloga;
- odobrenje Komisije za vrijednosne papire FBiH i Registra vrijednosnih papira FBiH, ako je to propisano posebnim zakonom;
- odobrenje nadležnog organa, ako je drugim zakonom predviđeno (saglasnost, odobrenje, uvjerenje, ovlaštenje, potvrde ili drugi odgovarajući akti).
- ZRPSFBiH je propisao isprave i druge akte koji se prezentiraju za upis svakog pojedinačnog oblika poslovnog subjekta:

- isprave za upis osnivanja dioničkog društva (osam vrsta), a kod sukcesivnog osnivanja i prospekt i objava javnog poziva;
- isprave za upis osnivanja banke ili druge finansijske organizacije (osam vrsta)
- isprave za upis osnivanja dioničkog društva za osiguranje (osam vrsta);
- isprave za upis osnivanja društva s ograničenom odgovornošću (pet vrsta);
- isprave za upis osnivanja društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnog društva (tri vrste);
- isprave za upis osnivanja javnog preduzeća i privatizacije preduzeća koje se prezentiraju za dioničko društvo odnosno društvo sa ograničenom odgovornošću, zavisno od oblika organizovanja;
- isprave za upis osnivanja preduzeća koje ima javna ovlaštenja (sedam vrsta);
- isprave za osnivanje zadruge i zadružnog saveza (pet vrsta);
- isprave za upis osnivanja podružnice stranog društva (šest vrsta);
- isprave za upis prokure.

Treba reći da postoji veliki broj isprava i drugih akata. U 14 članova ZRPSFBiH, između ostalih isprava i akata, zahtijeva prezentaciju „notarski obrađen akt o osnivanju“ i „notarski utvrđen statut“, uključujući i njihove izmjene. Obaveza notarski obrađenih dokumenata predstavlja primjer parafiskalnih nameta poslovnim subjektima koji su prema notarskoj tarifi visoki. UPFBiH predlaže da se umjesto notarske obrade u zakon unese „notarski ovjeren“ akt o osnivanju i statut, što je jednostavnije, brže a naročito jeftinije. Ovjerena isprava, prema Zakonu o notarima sadrži svjedočenje notara, njegov potpis, pečat, mjesto i datum izdavanja. Tako je i u zemljama okruženja (Hrvatska, Slovenija, Srbija, Crna Gora). Zakon je samo promijenio rješenje u pogledu statuta pa umjesto notarske obrade zahtijeva „notarski utvrđen statut“ koji pojam nije dovoljno precizan.

Kod osnivanja podružnice stranog lica potrebno je prema stavu UPFBiH, pojačati imovinsku odgovornost osnivača tako što bi se zahtijevala prezentacija isprava o statusno (kapitalno) povezanim licima. Na tržištu se koriste prevarne radnje

upravo preko povezanih lica. Takođe potreban je dokaz o tome da li se nad osnivačem podružnice vodi stečajni ili likvidacioni postupak jer postoje slučajevi da takve firme otvaraju poslovne jedinice. Zakon samo zahtijeva ovjeren skraćeni posljednji godišnji finansijski izvještaj osnivača.

VII ISPRAVE POTREBNE ZA UPIS PROMJENE PODATAKA ZNAČAJNIH ZA PRAVNI PROMET

Kod upisa podataka od značaja za pravni promet kao što su promjena firme, sjedišta, djelatnosti, lica ovaštenog za zastupanje, promjene osnivača, registarskom sudu se prezentira notarski obrađen akt o izmjenama i/ili dopunama tih podataka. U skladu sa prijedlozima UPFBiH, u tim slučajevima bio bi dovoljan samo notarski ovjeren akt.

Zakon je izričito propisao koje isprave uz prijavu sudu treba prezentirati kod upisa sljedećih podataka:

- povećanja osnovnog kapitala dioničkog društva;
- smanjenja osnovnog kapitala dioničkog društva;
- povećanja odnosno smanjenja osnovnog kapitala društva s ograničenom odgo
- vornošću;
- preostalog upisanog novčanog dijela osnovnog kapitala;
- pristupa novog člana, odnosno prestanka članstva;
- spajanja poslovnih subjekata;
- pripajanja poslovnih subjekata;
- podjele poslovnih subjekata;
- promjene oblika poslovnih subjekata;
- podataka o postupku likvidacije, stečaja, zabrane obavljanja djelatnosti, poslova i drugih činjenica koje su određene zakonom.

VIII POSTUPAK UPISA PODATAKA I ISPITIVANJE PRIJAVE

Prijava za registraciju može se podnijeti lično ili putem opunomoćenika koji mogu biti advokat ili notar. Može biti predana i elektronskim putem ukoliko postoji mogućnost podnošenja i provjere elektronskog potpisa. Prijava se podnosi na obrazcu sa ispravama, u originalu ili ovjerenom kopiji. Registar organ ispituje identitet podnosioca prijave, isključivost firme i uplatu takse. Nadalje, ispituje načelo isključivosti firme te da li su ispunjeni materijalni i formalni uslovi za registraciju.

U roku od tri dana od dana prijema Komora će provjeriti prijavu i prezentirane isprave. Ako utvrdi nedostatke donosi zaključak kojim nalaže podnosiocu prijave da izvrši prijeko potrebne ispravke u roku ne dužem od 30 dana, u suprotnom sud će odbiti prijavu za upis. Ako sud posumnja u istinitost prezentiranog akta ili zakonitost postupka po kome je akt donesen ili u zakonitost pravne radnje održaće ročište za raspravu.

Lice koje ima pravni interes može podnijeti sudu zahtjev za brisanje neosnovanog konačnog upisa u roku od 15 dana od dana saznanja, a najkasnije 90 dana od dana objave u službenom glasilu Federacije BiH.

IX ODLUKE I ROKOVI

U postupku registracije u prvom stepenu odlučuje se rješenjem, odlučivanje u meritumu i zaključkom, odlučivanje o toku postupka. Vijeće sastavljeno od tri sudije odlučuje u drugom stepenu. Rješenje o registraciji donosi, se u pravilu, bez održavanja rasprave. ZRPSFBiH je utvrdio sadržaj rješenja i zaključka. Drugostepeni organ može: odbaciti žalbu, odbiti žalbu, uvažiti žalbu i najzad, može preinačiti prvostepeno rješenje.

U postupku upisa poslovnih subjekata u registar shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak (ZPP). Međutim, da bi se ubrzao postupak registracije ZRPSFBiH je instituisao specijalna rješenja koja se odnose na sljedeće:

- nije dopušteno vraćanje u pređašnje stanje;
- nema mirovanja postupka;
- protiv zaključka nije dopuštena žalba;

- nije dopuštena revizija;
 - nije dopušteno ponavljanje postupka;
 - sud donosi rješenje o zahtjevu za upis u registar, u pravilu, bez održavanja rasprave;
 - sud može i izvan ročišta saslušati učesnike u postupku;
 - sud će izdati rješenje o registraciji u roku od pet (5) dana od dana uredno primljene prijave;
 - rok za žalbu na rješenje je osam (8) dana od prijema rješenja, a ako licu nije dostavljen prepis rješenja rok za žalbu je 15 dana od dana saznanja za upis, a najkasnije 60 dana od dana objave upisa;
 - mjerodavni registarski sud će bez odgode, a najkasnije u roku od tri od dana prijema prijave provjeriti da li su prezentirane sve isprave.
- Predviđena specijalna rješenja u zakonu koja odstupaju od ZPP kao i predviđeni kraći rokovi treba da doprinesu bržem rješavanju registracije poslovnih subjekata.

Lice koje ima pravni interes može registru podnijeti zahtjev za brisanje neosnovanog upisa. Rok za podnošenje zahtjeva je 15 dana od dana saznanja, a najkasnije 90 dana od dana objave u službenom glasniku FBiH. O zahtjevu sud obavještava subjekt upisa i poziva isti da se izjasni, te zakazuje ročište. Nakon provedenog postupka organ donosi rješenje o brisanju upisa ili o obustavi postupka odnosno odbijanju zahtjeva za brisanje. Postoje i posebne kategorije lica koja mogu podnijeti zahtjev za brisanje: organi unutrašnjih poslova, carinska uprava, porezna uprava i finansijska policija.

Zakon propisuje da je organ nakon donošenja rješenja o osnivanju i statusnih promjena subjekta upisa obavezan dostaviti rješenje sljedećim institucijama:

- poreznom organu – Upravi za indirektno oporezivanje;
- opštini i kantonu prema sjedištu subjekta;
- statističkom uredi;
- privrednoj komori;
- zavodu za penzijsko/mirovinsko osiguranje.

Pravomoćno rješenje o registraciji objavljuje se u Službenim novinama Federacije BiH.

I na kraju, umjesto zaključka. Analiza ZRPSFBiH pokazuje da su njegova rješenja usaglašena sa EU pravom. Posebno je značajno što se glavna knjiga registra vodi istovremeno u pisanoj i u elektronskoj formi. Podaci iz glavne knjige registra dostupni su u elektronskoj formi svim registarskim sudovima na teritoriji ne samo Federacije BiH, nego i cijele Bosne i Hercegovine. Zakon predviđa mogućnost prijave registracije elektronskim putem. Omogućena je puna transparentnost podataka kako za registrovane poslovne subjekte tako i za sva lica koja imaju pravni interes što ima za posljedicu brži i jeftiniji dolazak do informacija te skraćuje postupka registracije. Propisana je obaveza registracionih organa da rješenje nakon izvršene registracije dostavi relevantnim institucijama. Inače, propisano je da registri odgovaraju za vjerodostojnost izvršenog upisa.

**ZAKON O REGISTRACIJI POSLOVNIH
SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE**

I - OPŠE ODREDBE

Članak 1.

Predmet Zakona

Ovim se Zakonom, sukladno Okvirnome zakonu o registraciji poslovnih subjekata Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/04 - u daljnjem tekstu: Okvirni zakon), uređuju pravila izvanparničnog postupka na temelju kojih mjerodavni registarski organ postupa i odlučuje o upisu u registar poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Članak 2.

Žurnost postupka

Postupak upisa u registar poslovnih subjekata u Federaciji je žuran, jednoobrazan i primjenjiv na sve poslovne subjekte osnovane u Bosni i Hercegovini, kako od domaćih tako i od stranih pravnih i fizičkih osoba.

Članak 3.

Značenje pojedinih izraza upotrebljenih u Zakonu

Izražaji korišteni u ovome Zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) registar - baza podataka koja sadrži podatke i isprave o subjektima upisa koji s obvezni registrirati se sukladno odredbama ovoga Zakona, a sastoji se od glavne knjige registra i zbirke isprava registra;
- 2) glavna knjiga registra - javni dio registra koji sadrži podatke o subjektima upisa propisanih ovim Zakonom, a vodi se u elektronskom i tiskanom obliku. Glavnu knjigu registra u tiskanome obliku vodi sud mjerodavan prema sjedištu poslovnoga subjekta;
- 3) zbirka isprava registra - dio registra koji sadrži isprave na temelju kojih je izvršen upis podataka o

subjektima upisa u glavnu knjigu registra te druge dokaze dostavljene i sastavljene u postupku upisa u registar, kao i odluke donijete u postupku upisa u registar;

4) subjekt upisa - poslovni subjekt, odnosno pravna osoba čiji je upis obavezan prema ovome Zakonu. To je gospodarsko društvo osnovano s ciljem obavljanja gospodarske djelatnosti, javno poduzeće, zadruga ili zadružni savez i druga pravna osoba koja se osniva sukladno zakonima Federacije, a s ciljem ostvarivanja profita. Subjekti upisa, u smislu ovoga Zakona, su i subjekti čiji je upis određen posebnim zakonom Federacije;

5) matični broj subjekta upisa (u daljnjem tekstu: MBS) - evidencijski identifikacijski broj koji svakom subjektu upisa prilikom upisa u registar dodjeljuje mjerodavni registarski organ. MBS je jedinstven, nepromjenjiv i neponovljiv;

6) upis u registar - svaki unos jednog ili više podataka od značenja za pravni promet u glavnu knjigu registra;

7) brisanje iz registra - svaki unos čije je značenje prestanak subjekta upisa, odnosno prestanak vrijednosti pojedinačnog podatka upisanog u glavnoj knjizi registra vezanog za pojedinačni subjekt upisa;

8) sudionik u postupku registracije - osoba koja je pokrenula postupak registracije, osoba o čijim se pravima i pravnim interesima odlučuje u postupku te mjerodavno tijelo. Predlagatelj, u smislu ovoga Zakona, jeste subjekt upisa, odnosno druga osoba po čijem se prijedlogu pokreće postupak za upis u registar, a protivnik predlagatelja je subjekt upisa prema kome se ostvaruje zahtjev istaknut u prijedlogu;

9) podnositelj prijave - sudionik u postupku registracije koji je pokrenuo postupak registracije a odnosi se na osnivača koji podnosi prijavu, odnosno osobu ovlaštenu osnivačkim aktom, generalnom odnosno specijalnom punomoći ili temeljem druge pravne osnove za podnošenje prijave za upis u registar;

10) izvadak iz registra - ovjerena isprava koja se izdaje na zahtjev zainteresirane osobe na propisani način, a sadrži traženi podatak, odnosno podatke koji se nalaze u glavnoj knjizi registra za pojedinačnog subjekta upisa koji vrijede u određenome trenutku, odnosno određenom vremenskom razdoblju.

Članak 4. Načela registracije

(1) Postupak registracije poslovnih subjekata temelji se na sljedećim načelima:

- 1) obveznosti - svi poslovni subjekti definirani takvima ovim i drugim zakonima Federacije obvezni su, prije započinjanja poslovne djelatnosti koju namjeravaju obavljati, registrirati se kod mjerodavnog registarskog organa;
 - 2) zakonitosti - postupak registracije utvrđen je Okvirnim zakonom i ovim Zakonom;
 - 3) oficijelnosti - mjerodavni registarski organ ne može odbiti uredno podnijetu i dokumentiranu prijavu i po zaprimanju prijave postupa po službenoj dužnosti;
 - 4) formalnosti - registracijski obrasci imaju obveznu pisanu formu, čiji je sadržaj utvrđen ovim Zakonom;
 - 5) prvenstva - mjerodavni registarski organ dužan je postupati po pojedinačnim zaprimljenim prijavama, prema redoslijedu njihova zaprimanja;
 - 6) hitnosti – postupak registracije kod mjerodavnog suda treba da se okonča u rokovima utvrđenim ovim zakonom“.
 - 7) konstitutivnosti - trenutkom upisa u registar faktičke činjenice koje se odnose na subjekt upisa postaju pravne, odnosno trenutkom upisa u registar konstituiraju se određena prava te djelovanje registracije prema trećim osobama;
 - 8) jednoobraznosti - registracija poslovnih subjekata utvrđuje se jednoobrazno;
 - 9) javnosti - svatko može bez dokazivanja pravnoga interesa izvršiti uvid u podatke upisane u glavnoj knjizi registra i javne podatke iz zbirke isprava registra te zahtjevati da mu se izda izvadak, odnosno prijepis javnih podataka iz glavne knjige registra, a jedino se zakonom propisuje kada je za uvid ili za pribavljanje izvadaka iz zbirke isprava registra nužno dokazivanje pravnoga interesa.
- (2) Ostvarenje prava uvida u podatke iz glavne knjige registra koja se vodi u elektronskom obliku te izdavanje izvadaka iz glavne knjige registra dužan je omogućiti svaki registarski sud, bez obzira je li taj sud proveo postupak registracije poslovnoga subjekta.

Članak 5. Subjekti registracije

(1) Subjekti obvezni na registraciju su subjekti definirani kao poslovni subjekti ovim Zakonom i drugim zakonima Federacije.

(2) Subjekti iz stavka (1) ovog članka su: svi oblici gospodarskih društava i njihova povezivanja, javna poduzeća, institucije koje imaju javne ovlasti, ustanove, javne korporacije, poslovne udruge, zadruge, zadružni savezi i drugi subjekti određeni posebnim zakonom.

Član 6. Registar vlasnika poslovnih subjekata

(1) Federalna privredna komora vodi jedinstven registar fizičkih i pravnih lica koja učestvuju najmanje sa 5 % i više u osnovnom kapitalu registrovanog poslovnog subjekta, bilo da su osnivači ili su kasnije pristupila, uključujući i lica čije je članstvo u poslovnom subjektu prestalo - Jedinstveni personalni registar.

(2) Jedinstveni personalni registar se vodi za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Fizička i pravna lica iz stava 1. ovog člana upisuju se po abecednom redu.

(3) Jedinstveni personalni registar sadrži, naročito:

- 1) ime i prezime fizičkog lica, njegovo boravište odnosno prebivalište i JMB koje je osnivač ili je kasnije pristupilo;
- 2) puni naziv firme, sjedište i oblik organizovanja pravnog lica i MBS koje je osnivač ili je kasnije pristupilo;
- 3) podatke iz tačke 1. i 2. za lice čije je članstvo prestalo;
- 4) puni naziv firme, sjedište, oblik organizovanja poslovnog subjekta i MSB u kome lice iz tačke 1. i 2. ovog stava ima učešće

(4) Kada mjerodavni organ za registraciju izda rješenje o registraciji poslovnog subjekta odmah dostavlja Privrednom komori Federacije BiH rješenje o registraciji i listu sa podacima iz stava 3. ovog člana, a za postojeće poslovne subjekte

najkasnije u roku od 90 dana od ustrojstva Jedinštenog personalnog registra.

(5) Podaci iz Javnog personalnog registra su javni. Svako može bez dokazivanja pravnog interesa izvršiti uvid u podatke ili zahtijevati da mu se izda prepistih podataka.

(6) Privredna komora Federacije će Jedinštveni personalni registar ustrojiti najkasnije 90 dana po objavljivanju ovog Zakona u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.“

Član 7.

Jedinštveni registar poslovnih subjekata

(1) Privredna komora Federacije BiH vodi jedinstveni registar poslovnih subjekata, odnosno pravnih lica čiji je upis obavezan prema ovom Zakonu.

(2) Jedinštveni registar poslovnih subjekata vodi se za Federaciju Bosne i Hercegovine.

(3) Jedinštveni registar poslovnih subjekata sadrži naročito:

- 1) puni naziv firme, sjedište, oblik organizovanja poslovnog subjekta i MBS;
- 2) ime i prezime fizičkog lica, njegovo boravište odnosno prebivalište i JMB koje je osnivač ili je kasnije pristupilo;
- 3) podatke iz tačke 1. i 2. za lice čije je članstvo prestalo.

(4) Na ostala pitanja vezana za Jedinštveni registar poslovnih subjekata primjenju se odredbe iz prethodnog člana ovog Zakona.

Članak 8.

Shodna primjena Zakona

(1) Na subjekte koji nisu osnovani kao poslovni, odnosno nisu osnovani s ciljem ostvarenja profita obavljanjem registrirane djelatnosti, odnosno pravne osobe ili ustanove čiji je upis u sudski registar određen posebnim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na upis u sudski registar pravnih osoba za koje je zakonom kantona predviđen upis u sudski registar.

Članak 9.

Predmet registracije

(1) U registar se upisuje: osnivanje, povezivanje i prestanak subjekta upisa, osnivanje odnosno prestanak dijela subjekta upisa, sve statusne promjene - uključujući promjene oblika organiziranja subjekta, podaci o subjektu upisa koji su od značenja za pravni promet i njihova izmjena, podaci u svezi sa stečajnim odnosno likvidacijskim postupkom, podaci o pokretanju postupka brisanja subjekta registracije, kao i drugi podaci utvrđeni ovim i drugim zakonima Federacije.

(2) Pored podataka iz stavka (1) ovoga članka u registar se upisuje zabrana obavljanja djelatnosti na temelju pravomoćnog rješenja mjerodavnoga tijela, privremene mjere odnosno zabilježbe o odlukama donijetim sukladno drugim propisima.

II - POSTUPAK REGISTRACIJE

10.

Mjerodavnost vođenja registra

(1) Registar vode sudovi određeni zakonom kojim se uređuje ustroj i mjerodavnost sudova u Federaciji (u daljnjem tekstu: registarski sud).

(2) Subjekt upisa može biti registriran samo kod mjerodavnog registarskog suda.

(3) Samo mjerodavni registarski sud ima aktivni pristup glavnoj knjizi registra i može unositi i mijenjati podatke iz glavne knjige za subjekte upisa koje upisuje u registar.

(4) Prijava za registraciju subjekta upisa može se predati bilo kom registarskom sudu, neovisno o sjedištu subjekta upisa. Ako je prijava za registraciju subjekta upisa predana nemjerodavnom registarskom sudu, taj sud dostavit će prijavu za registraciju mjerodavnom registarskom sudu, po službenoj dužnosti i bez odgode, zajedno s ispravama u tiskanome obliku koje su predane uz prijavu za registraciju.

(5) Mjerodavni registarski sud dužan je postupiti po prijavi koja je zaprimljena na način iz stavka (4) ovoga članka.

(6) Mjerodavni registarski sud dužan je uredno i ažurno čuvati i voditi glavnu knjigu registra i zbirku

isprava u tiskanom obliku, kao i osigurati odgovarajuće uvjete za čuvanje tih knjiga.

(7) Ukoliko u sastavu subjekta upisa ima i takvih subjekata (podružnica ili poslovna jedinica) čije se sjedište nalazi na području drugoga registarskog suda, svi subjekti se vode samo u registru mjerodavnoga registarskog suda kod kojega se vodi poslovni subjekt u čijem se sastavu nalaze.

(8) Mjerodavni registarski sud dužan je obavijestiti o upisu podružnica ili poslovnih jedinica, navedenih u stavku (7) ovoga članka, registarski sud na području na kome se ta podružnica ili poslovna jedinica nalazi i tijela iz članka 76. ovoga Zakona.

Članak 11.

Mjerodavnost u slučaju promjene sjedišta

(1) U slučaju promjene sjedišta subjekta upisa koja dovodi do promjene mjerodavnosti suda, elektronski podaci i isprave koje se odnose na poslovni subjekt koji je promijenio sjedište dostavljaju se, bez odgode, po službenoj dužnosti registarskom sudu mjerodavnom prema izmijenjenom sjedištu subjekta upisa.

(2) Ako subjekt upisa premjesti sjedište na područje drugog registarskog suda za odlučivanje o upisu promjene mjerodavan je registarski sud na čijem se području nalazi novo sjedište subjekta upisa.

(3) U slučaju statusne promjene subjekta upisa koja dovodi do promjene sjedišta, nakon izvršenog upisa statusne promjene, upis u registar novog subjekta izvršit će sud mjerodavan prema novom sjedištu.

Članak 12.

Sadržaj registra

(1) Registar se sastoji od glavne knjige i zbirke isprava registra. Mjerodavni registarski sud vodi glavnu knjigu registra i zbirku isprava za svakog pojedinačnog subjekta upisa.

(2) Glavna knjiga registra je knjiga podataka koja se istodobno vodi u tiskanome i elektronskome obliku. Glavna knjiga registra u tiskanom obliku vodi se u mjerodavnom registarskom sudu. Glavna knjiga registra u elektronskom obliku dostupna je svim registarskim sudovima u Bosni i Hercegovini.

(3) Mjerodavni registarski sud dužan je osigurati trenutačnu dostupnost konačnoga upisa u glavnu

knjigu registra svim registarskim sudovima na teritoriju Bosne i Hercegovine.

(4) U trenutku predaje prijave za registraciju podaci koji su dostupni ograničeni su na trenutak predaje prijave i tvrtku prijavljenu za registraciju. Nakon okončanja postupka registracije, odnosno nakon izdavanja rješenja o registraciji, svi podaci sadržani u glavnoj knjizi registra su dostupni sukladno odredbi st. (2) i (3) ovoga članka.

(5) Zbirka isprava registra vodi se u tiskanome obliku, a može se voditi i u elektronskom obliku.

(6) Registarski sudovi odgovaraju za vjerodostojnost izvršenoga upisa.

Članak 13.

Troškovi registracije

Svaki sudionik u postupku upisa u sudski registar snosi svoje troškove.

III - OBVEZNI PODACI REGISTRA

Članak 14.

Opći i posebni podaci o poslovnim subjektima

Mjerodavni registarski sud ovlašten je i dužan tražiti samo one podatke predviđene ovim Zakonom i Okvirnim zakonom.

Članak 15.

Opći podaci

Opći podaci o poslovnim subjektima koje mjerodavni registarski sud unosi u glavnu knjigu registra su:

- 1) tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište (svih) osnivača/vlasnika subjekta upisa;
- 2) predmet upisa;
- 3) datum, dan i sat primitka prijave za upis;
- 4) tvrtka i sjedište subjekta upisa;
- 5) skraćena oznaka tvrtke subjekta upisa;
- 6) MBS te porezni identifikacijski broj;
- 7) oblik subjekta upisa;
- 8) naziv, broj i datum notarski obrađenog akta o osnivanju subjekta upisa;
- 9) ime, prezime i položaj ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa;
- 10) opseg ovlasti ovlaštenoga predstavnika/zastupnika subjekta upisa;
- 11) visina ugovorenog (upisanog) osnovnoga kapitala;
- 12) visina uplaćenog kapitala u novcu;
- 13) vrijednost kapitala u stvarima i pravima;

- 14) procentualno sudjelovanje pojedinačnog osnivača u kapitalu subjekta upisa (u novcu, pravima i stvarima);
- 15) djelatnost subjekta upisa sa šiframa odjeljaka djelatnosti predviđenim vrijedećom klasifikacijom djelatnosti.

Članak 16.

Posebni podaci

- Posebni podaci, odnosno podaci koji se obvezno unose u registar u slučaju upisa dijelova subjekta upisa, upisa međusobno povezanih subjekata upisa i upisa statusnih promjena, odnosno promjena općih i posebnih podataka od značenja za pravni promet, odnose se na upis:
- 1) podružnice ili poslovne jedinice subjekta upisa;
 - 2) veze supsidijarnog društva;
 - 3) spajanja dva ili više subjekata upisa;
 - 4) pripajanja jednog ili više subjekata upisa drugom subjektu upisa;
 - 5) podjele subjekta upisa na dva ili više subjekata upisa;
 - 6) promjene oblika subjekta upisa i
 - 7) prestanka subjekta upisa.

Članak 17.

Registracija podružnice subjekta upisa

- (1) Podaci koji se obavezno unose u registar u slučaju registracije podružnice subjekta upisa su:
- 1) firma i sjedište podružnice subjekta upisa;
 - 2) djelatnost podružnice subjekta upisa;
 - 3) naziv, broj i datum akta o osnivanju podružnice subjekta upisa;
 - 4) ime i prezime lica ovlaštenog za zastupanje podružnice subjekta upisa.
- (2) Podružnica subjekta upisa upisuje se u glavnu knjigu registra osnivača dijela subjekta upisa.

Članak 18.

Registracija podružnice stranog društva

- (1) Podaci koji se upisuju u registar u slučaju registracije podružnice stranog društva su:
- 1) firma, sjedište i oblik osnivača, te firma i sjedište podružnice stranog društva;
 - 2) MBS i poreski identifikacioni broj;
 - 3) naziv registra u kojem je upisan osnivač, uz podatak u kojoj se državi vodi, datum upisa i broj pod kojim se vodi, a ako je osnovan u zemlji u kojoj se ne upisuje u takav registar, naziv javno ovjerene isprave o osnivanju po propisima zemlje u kojoj osnivač ima sjedište;

- 4) djelatnost osnivača i djelatnost podružnice subjekta upisa;
 - 5) naziv, broj i datum akta o osnivanju podružnice osnivača;
 - 6) ime i prezime lica ovlaštenog za zastupanje podružnice, i obim njegove ovlasti;
 - 7) visina osnovnog kapitala i iznos uplaćenih odnosno unesenih uloga, ime i prezime lica koje lično odgovaraju za obaveze društva, i njihovo prebivalište;
 - 8) konsolidovani bilans društva, u zemlji i inostranstvu čiji osnivač ili suvlasnik sa kapitalom od najmanje 5% posjeduje u posljednje 3. godine, odnosno od dana osnivanja, ako su osnovana kasnije;
 - 9) potvrdu ovlaštenog suda da nije pokrenut stečajni ili likvidacioni postupak.
- (2) Podružnica stranog društva upisuje se u registar suda na čijem području je sjedište podružnice.
- (3) Rješenje o registraciji podružnice stranog društva, registarski sud dostavlja Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine i Ministarstvu bezbjednosti Bosne i Hercegovine - Odsjek za strance, ukoliko je zastupnik strani državljanin.“

Članak 19.

Supsidijarna društva

Prilikom registracije zavisnog društva u registru, odnosno glavnoj knjizi registra, izvodima i rješenju o registraciji većinskog društva, nadležni registarski sud će upisati vezu upisom MBS zavisnog društva uz podatke većinskog društva, odnosno upisom MBS većinskog društva uz podatke zavisnog društva.

Članak 20.

Registracija spajanja dva ili više subjekata upisa

- (1) Podaci koji se obvezno unose u glavnu knjigu registra u slučaju spajanja dva ili više subjekata upisa su:
- 1) tvrtka i sjedište subjekta upisa koji se spajaju;
 - 2) broj i datum rješenja o registraciji kojim su registrirani subjekti upisa koji se spajaju;
 - 3) naziv, broj i datum akta o spajanju subjekata upisa;
 - 4) tvrtka i sjedište novoga subjekta upisa nastalog spajanjem s novim općim podacima.
- (2) U rješenju o registraciji subjekta upisa koji prestaje postojati spajanjem u novi subjekt

upisa, pored činjenice prestanka postojanja - brisanja, upisuje se i činjenica spajanja odnosno MBS novoga subjekta.

Članak 21.

Registracija pripajanja jednog ili više subjekata upisa drugom subjektu upisa

(1) Podaci koji se obvezno unose u glavnu knjigu registra u slučaju registracije pripajanja jednoga ili više poslovnih subjekata drugom poslovnom subjektu su:

- 1) tvrtka i sjedište subjekta upisa koji se pripaja drugom subjektu upisa;
- 2) broj i datum rješenja o registraciji kojim je registriran subjekt upisa koji se pripaja;
- 3) naziv, broj i datum akta o pripajanju subjekta upisa i
- 4) tvrtka i sjedište subjekta upisa kojem se pripaja subjekt upisa s novim općim podacima.

(2) U rješenju o registraciji subjekta upisa koji prestaje postojati pripajanjem drugom subjektu upisa, pored činjenice prestanka postojanja - brisanja, upisuje se i činjenica pripajanja odnosno broj rješenja o registraciji subjekta upisa kojem je pripojen.

(3) U rješenju o registraciji postojećega subjekta upisa upisuje se činjenica pripajanja, kao i novi opći podaci.

Članak 22.

Registracija podjele subjekta upisa na dva ili više subjekata upisa

(1) Podaci koji se obvezno unose u glavnu knjigu registra u slučaju registracije podjele subjekta upisa na dva ili više subjekata upisa su:

- 1) tvrtka i sjedište subjekta koji se dijeli na dva ili više novih subjekata upisa;
- 2) broj i datum rješenja o registraciji kojim je registriran subjekt upisa koji se dijeli;
- 3) naziv, broj i datum akta o podjeli subjekta upisa i
- 4) tvrtka i sjedište novog/ih subjek(a)ta upisa nastalih dijeljenjem subjekta upisa s novim općim podacima.

(2) U rješenju o registraciji subjekta upisa koji se dijeli, pored činjenice dijeljenja odnosno prestanka postojanja - brisanja, upisuje se broj i datum rješenja o registraciji novih subjekata upisa nastalih dijeljenjem.

Članak 23.

Registracija promjene oblika subjekta upisa

Podaci koji se obvezno unose u glavnu knjigu registra u slučaju registracije promjene oblika subjekta upisa su:

- 1) naziv, broj i datum akta o promjeni oblika subjekta upisa i
- 2) novi opći podaci, ukoliko je došlo do njihove izmjene.

Članak 24.

Registracija prestanka - brisanja subjekta upisa

(1) Podaci koji se obvezno unose u glavnu knjigu registra u slučaju registracije prestanka subjekta upisa su:

- 1) datum prestanka subjekta upisa i
- 2) razlog prestanka subjekta upisa.
- (2) Pokretanje postupka stečaja, odnosno likvidacije, unosi se na temelju odluke mjerodavnoga suda.
- (3) Nakon zaključenja postupka likvidacije, odnosno stečaja, pravomoćno rješenje suda o zaključenju ovoga postupka dostavlja se mjerodavnom registarskom sudu.
- (4) Na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka (3) ovoga članka, mjerodavni registarski sud po službenoj dužnosti brisat će subjekt upisa iz sudskoga registra.

IV - ISPRAVE I DRUGI AKTI POTREBNI ZA UPIS U REGISTAR POSLOVNOGA SUBJEKTA

Članak 25.

(1) Za potrebe utvrđivanja i provjere općih i posebnih podataka koji se prilikom osnivanja poslovnog subjekta ili izmjena podataka od značaja za pravni promet obavezno unose u registar, u zavisnosti od predmeta upisa, registarski sud zahtijevat će podnošenje sljedećih isprava:

- 1) ovjereni potpis lica ovlaštenog za zastupanje na obrascu prijave za registraciju predviđenom za sud u štampanom obliku;
- 2) notarski ovjereni akt o osnivanju ili akt o izmjenama općih podataka od značaja za pravni promet već osnovanog, odnosno registriranog subjekta upisa kojim se utvrđuje osnivanje, odnosno izmjena bitnih podataka;
- 3) notarski ovjereni statut poslovnoga subjekta;

- 4) odluku o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje u unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu, ako nije imenovana aktom o osnivanju;
- 5) potvrdu banke o izvršenoj uplati na privremeni račun deponovanih novčanih uloga kojom se utvrđuje visina uplaćenog kapitala u novcu;
- 6) dokaz o sredstvima osiguranja za neuplaćeni iznos novčanog dijela osnivačkog uloga kod jednočlanog društva kapitala;
- 7) kod uloga u stvarima i pravima:
- a) izvadak iz odgovarajućeg javnog registra kojim se dokazuje vlasništvo nad ulogom u stvarima i pravima, odnosno prijava za odgovarajući javni registar;
 - b) notarski ovjeren dokaz o prenosu prava vlasništva ili korištenja na ulogu u stvarima i pravima sa osnivača na društvo;
 - c) nalaz ovlaštenog sudskog vještaka ili revizorske kuće kojim je utvrđena vrijednost uloga u stvarima i pravima“.
- 8) odgovarajuće odobrenje Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija za vrijednosne papire) i Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Registar vrijednosnih papira), ukoliko je to propisano posebnim zakonom;
- 9) odobrenje nadležnog organa u skladu sa članom 46. ovoga Zakona.
- (2) Odredbe stava 1. tačke 1) ovoga člana primjenjuju se kod upisa osnivanja svih oblika privrednih društava, kao i kod upisa promjene podataka koji se tim ispravama dokazuju, osim ako je njihova primjena izričito isključena ovim zakonom

V - ISPRAVE I DRUGI AKTI POTREBNI ZA UPIS POJEDINAČNIH OBLIKA POSLOVNIH SUBJEKATA

Članak 26.

Isprave potrebne za upis osnivanja dioničkoga društva

- 1) Uz prijavu za upis osnivanja dioničkog društva pored ostalih, podnose se i sljedeće isprave:
 - 1) isprave propisane članom 22. stav 1. tačka. 1) ovog zakona;
 - 2) notarski ovjeren akt o osnivanju društva;
 - 3) notarski ovjeren statut društva;
 - 4) odobrenje nadležnih organa iz člana 22. stav 1. tačka 8) ovog zakona, ako je posebnim propisom predviđeno;
 - 6) potvrda banke o uplati osnivačkog kapitala u novcu, odnosno dokaz o novčanoj vrijednosti stvari i prava unesenih u društvo;
 - 7) odluka o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje, ako nije imenovano aktom o osnivanju;
 - 8) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje
- (2) U slučaju sukcesivnog osnivanja dioničkoga društva, subjekt upisa podnijet će i dokaz o objavi javnoga poziva za upis i uplatu dionica, odnosno prospekt s odobrenjem prospekta od mjerodavnoga tijela.
- (3) Uz prijavu za upis u registar jednočlanoga dioničkog društva, pored isprava iz stavka (1) ovoga članka, prilaže se dokaz o sredstvima osiguranja za neuplaćeni iznos novčanoga dijela osnivačkoga uloga, odnosno za vrijednost neunijetoga nenovčanog uloga.
- (4) U registar se upisuju osnivači dioničkoga društva.

Članak 27.

Isprave potrebne za upis osnivanja banke ili druge finansijske organizacije

- (1) Uz prijavu za upis u registar osnivanja banke ili druge finansijske organizacije pored ostalih, podnose se i sljedeće isprave:
 - 1) isprave propisane članom 22. stav 1. tačka 1) ovog zakona;
 - 2) notarski ovjeren akt o osnivanju društva;
 - 3) notarski ovjeren statut društva;
 - 4) rješenje Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za bankarstvo) o izdavanju dozvole za rad kao i saglasnost na akt o osnivanju i statut, odnosno isprave predviđene drugim zakonima Federacije;
 - 5) dokaz da su uplaćena novčana sredstva na privremeni račun kod banke;
 - 6) akt o imenovanju direktora ili vršioca dužnosti direktora;
 - 7) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje;
 - 8) notarski ovjeren dokaz da su osnivači banke na ulozima u stvarima i pravima prenijeli pravo vlasništva ili korištenja na banku

(2) Na upis u registar podružnice ili poslovne jedinice banke shodno se primjenjuju odredbe članka 15. ovoga Zakona.

(3) Na upis u registar štedionica, štedno-kreditnih organizacija i štedno-kreditnih zadruga shodno se primjenjuju odredbe stavka (1) ovoga članka.

Članak 28.

1) Uz prijavu za upis u sudski registar osnivanja dioničkog društva za osiguranje prilažu se:

- 1) isprave propisane članom 22. stav 1. tačka. 1) ovog zakona;
- 2) notarski ovjeren akt o osnivanju društva;
- 3) notarski ovjeren statut društva;
- 4) dozvola nadležnog organa za rad društva, odnosno druge isprave propisane drugim zakonom Federacije;
- 5) akt o imenovanju direktora ili vršioca dužnosti direktora;
- 6) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje;
- 7) dokaz o deponovanim novčanim sredstvima na privremeni račun;
- 8) notarski ovjeren dokaz da su osnivači osiguravajućeg društva na ulozima u stvarima i pravima prenijeli pravo vlasništva ili korištenja na društvo.“

(2) Na upis u registar podružnice dioničkog društva za osiguranje shodno se primjenjuju odredbe člana 15. ovog Zakona.

(3) Uz prijavu za upis u registar osnivanja društva za uzajamno osiguranje shodno se primjenjuju odredbe stava (1) ovog člana.

(4) Uz prijavu za upis u registar osnivanje društva za reosiguranje primjenjuju se odredbe iz stava 1. ovog člana

(5) Uz prijavu za upis u registar osnivanja agencije za poslove pružanja drugih usluga u osiguranju prilažu se isprave koje se odnose na upis dioničkog, odnosno društva sa ograničenom odgovornošću, kao i dozvola nadležnog organa za rad te agencije.

Članak 29.

1) Uz prijavu za upis u registar osnivanja društva sa ograničenom odgovornošću prilažu se sljedeće isprave:

- 1) isprave propisane članom 22. stav 1. tačka. 1) ovog zakona;

- 2) notarski ovjeren akt o osnivanju društva;
- 3) potvrda banke o izvršenoj uplati kapitala u novcu;
- 4) notarski ovjeren dokaz da su osnivači na ulozima u stvarima i pravima prenijeli pravo vlasništva ili korištenja na društvo kao i dokaz o novčanoj vrijednosti stvari i prava unesenih u društvo.

- 5) odluka o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje ukoliko nije imenovano aktom o osnivanju;
- 6) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje

Članak 30.

Isprave potrebne za upis osnivanja društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću komanditnog društva

Uz prijavu za upis u registar osnivanja društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću i komanditnog društva prilažu se sljedeće isprave:

- 1) notarski ovjeren akt o osnivanju društva;
- 2) potvrda banke o uplati novčanog uloga na privremeni račun, odnosno dokaz o tome da su stvari i prava stavljeni na raspolaganje društvu ukoliko je predviđena uplata novca, odnosno unošenje stvari i prava u društvo aktom o osnivanju; i
- 3) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje.

Uz prijavu za upis u registar transformaciju komanditnog društva u komanditno društva na dionice shodno se primjenjuju odredbe iz stava (1) ovoga člana i odredbe koje važe za dioničko društvo

Članak 31.

Isprave potrebne za upis u sudski registar osnivanja javnoga poduzeća i privatizacije poduzeća

- (1) Na upis u registar osnivanja javnog preduzeća shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upis dioničkog društva i društva sa ograničenom odgovornošću u zavisnosti od oblika organiziranja javnog preduzeća.
- (2) Kod prijave upisa u registar izvršene privatizacije subjekt upisa, u zakonom utvrđenom roku, dužan je prijaviti za upis u registar promjenu vlasništva uz koju, zavisno od oblika organiziranja, prilaže: pisano obavještenje o izvršenoj privatizaciji državnog

kapitala u preduzeću od nadležne agencije za privatizaciju, odluku o promjeni oblika preduzeća kao sastavnog dijela programa privatizacije, ugovor o pribavljanju dodatnog kapitala (dokapitalizaciji) i druge isprave kojima se dokazuju ostali opći podaci.

Članak 32.

Isprave potrebne za upis u sudski registar osnivanja poduzeća koje ima javne ovlasti

Uz prijavu za upis u sudski registar osnivanja poduzeća koje ima javne ovlasti prilažu se:

- 1) isprave utvrđene člankom 22. stavak (1) tačka 1) ovoga Zakona;
- 2) notarski ovjeren akt o osnivanju;
- 3) notarski utvrđen statut;
- 4) dokaz o iznosu sredstava za osnivanje i početak rada poduzeća, odnosno dokaz da su stvari i prava koja se unose u poduzeće predana na raspolaganje poduzeću;
- 5) odluka o imenovanju ravnatelja ili vršitelja dužnosti ravnatelja ako nije imenovan aktom o osnivanju i ovjereni potpis;
- 6) akt mjerodavnoga tijela o davanju javne ovlasti poduzeću;
- 7) akt mjerodavnoga tijela da poduzeće koje ima javne ovlasti ispunjava propisane uvjete za obavljanje poslova, ako je to predviđeno posebnim zakonom.

Članak 33.

Isprave potrebne za upis u sudski registar osnivanja poslovne udruge

Uz prijavu za upis u registar osnivanja poslovne udruge prilaže se: ugovor o osnivanju, dokaz o uplati osnovnoga kapitala u novcu, kao i dokaz o stavljanju stvari i prava na raspolaganje poslovnoj udruzi sukladno ugovoru, odluka o imenovanju zastupnika poslovne udruge i ovjereni potpis zastupnika poslovne udruge.

Članak 34.

Isprave potrebne za upis u registar osnivanja zadruge i zadružnoga saveza

(1) Uz prijavu za upis u registar osnivanja zadruge prilažu se:

- 1) akt o osnivanju;

- 2) zadružna pravila;
 - 3) dokaz o izvršenoj uplati ili unošenju udjela, odnosno sredstava osnivača u skladu sa osnivačkim aktom;
 - 4) odluka o imenovanju direktora;
 - 5) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje.
- (2) Na upis u sudski registar zadružnoga saveza shodno se primjenjuje odredba stavka (1) ovoga članka.

Članak 35.

Isprave potrebne za upis u registar prokure

(1) Uz prijavu za upis prokure u sudski registar prilažu se isprave:

- 1) odluka o davanju prokure i
 - 2) ovjereni potpis prokuriste.
- (2) Na prijavu za upis prokure i opsega ovlasti različitih od utvrđenih zakonom shodno se primjenjuju odredbe koje se odnose na osobe ovlaštene za zastupanje poslovnoga subjekta.

Član 36.

Isprave potrebne za upis u sudski registar osnivanja podružnice stranog društva

Uz prijavu za upis u registar osnivanja podružnice stranog pravnog lica podnose se sljedeće isprave, u originalu i ovjerenom prijevodu na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini:

- 1) izvod iz registra u kojemu je upisan osnivač na osnovu kojeg se može utvrditi njegov pravni oblik i vrijeme kada je upisan u taj registar ili, ako je osnovan u zemlji gdje se ne upisuje u takav registar, valjane isprave o osnivanju javno ovjerene po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrovano sjedište, na osnovu kojih se može utvrditi njegov pravni oblik i vrijeme osnivanja;
- 2) odluka osnivača o osnivanju podružnice;
- 3) prijepis izjave o osnivanju i društvenog ugovora ili statuta osnivača, ovjerenih po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište;
- 4) odluka o imenovanju lica ovlaštenog za zastupanje, ako to lice nije imenovano aktom o osnivanju;
- 5) ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje;
- 7) konsolidovani bilans;
- 8) podatke o svim povezanim licima;
- 9) izjava osnivača da odgovara svom svojom imovinom;
- 10) dokaz da se ne vodi stečaj ili likvidacija i

11) ovjeren skraćeni posljednji godišnji finansijski izvještaj osnivača.

VI - ISPRAVE POTREBNE ZA UPIS PROMJENA PODATAKA OD ZNAČENJA ZA PRAVNI PROMET

Članak 37.

Isprave potrebne za upis u registar promjena podataka od značenja za pravni promet

Kod upisa promjena podataka od značenja za pravni promet, poput: promjena tvrtke, sjedišta subjekta upisa, djelatnosti subjekta upisa, osobe ovlaštene za zastupanje, promjene osnivača i drugih promjena, u registar se dostavlja notarski ovjeren akt o izmjenama i/ili dopunama tih podataka.

Članak 38.

Prijava za upis u registar uvećanja osnovnoga kapitala dioničkoga društva

(1) Uz prijavu za upis u registar uvećanja osnovnoga kapitala dioničkoga društva po osnovi novih uloga prilaže se: odluka skupštine dioničara o uvećanju osnovnoga kapitala, dokaz o objavi i sadržaj javnoga poziva za upis i uplatu dionica (prospekt) s odobrenjem prospekta od mjerodavnoga tijela, potvrda banke o upisanim i uplaćenim dionicama ili drugi dokaz o uvećanju kapitala, odnosno izvješće ovlaštenoga procjenitelja o vrijednosti uloga u stvarima i pravima.

(2) Uz prijavu uvjetnoga uvećanja kapitala dioničkoga društva prilaže se odluka skupštine društva o uvjetnom uvećanju kapitala. Uz prijavu za upis ukupnoga iznosa za koji su izdane dionice u prethodnoj poslovnoj godini, po osnovi odluke o uvjetnome uvećanju kapitala, prilaže se izvješće banke o upisanim i uplaćenim dionicama ili drugi dokaz o uvećanju kapitala i izjava ravnatelja da su dionice izdane za namjene određene tom odlukom.

(3) Uz prijavu za upis u registar uvećanja osnovnoga kapitala po osnovi ovlaštenoga kapitala prilaže se: odluka uprave društva o uvećanju kapitala, izvadak iz statuta, odnosno odluka skupštine kojom je uprava ovlaštena donositi takve odluke, kao i potvrda banke o upisanim i uplaćenim dionicama ili drugi dokaz o uvećanju kapitala.

(4) Uz prijavu za upis u registar uvećanja osnovnoga kapitala dioničkoga društva pretvaranjem pričuva i neraspoređene dobiti u osnovni kapital prilaže se -

odluka skupštine dioničara o uvećanju osnovnoga kapitala i bilanca stanja na temelju koga je donijeta odluka o uvećanju kapitala.

(5) Uz prijavu za upis u registar odluke o izdavanju zamjenjivih i participativnih obveznica prilaže se odluka skupštine ili odluka uprave društva o izdavanju tih obveznica s ovlaštenjem skupštine za donošenje takve odluke.

(6) Na upis uvećanja osnovnoga kapitala jednočlanoga dioničkoga društva shodno se primjenjuju odredbe st. od (1) do (4) ovoga članka.

Članak 39.

Isprave potrebne za upis smanjenja osnovnoga kapitala dioničkoga društva

(1) Uz prijavu za upis u registar smanjenja osnovnoga kapitala dioničkoga društva prilaže se:

odluka skupštine dioničara o smanjenju osnovnoga kapitala uz dokaz o objavi odluke o smanjenju osnovnoga kapitala s pozivom povjerenicima da prijave svoja potraživanja sukladno zakonu, dokaz o pozivanju dioničara za podnošenje dionica radi spajanja ili promjene nominalne vrijednosti sukladno zakonu, odnosno dokaz o poništenju dionica ili oglašavanju dionica nevrijedećim.

(2) Uz prijavu za upis pojednostavljenoga smanjenja osnovnoga kapitala nastalog provedbom odluke shodno se primjenjuje odredba stavka (1) ovoga članka.

Članak 40.

Isprave potrebne za upis u registar uvećanja, odnosno smanjenja osnovnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću

(1) Uz prijavu za upis u registar uvećanja osnovnoga kapitala društva s ograničenom

odgovornošću podnosi se: odluka o uvećanju osnovnoga kapitala i notarski ovjerene izmjene osnivačkoga akta, odnosno statuta društva, donijete sukladno statutu društva, potvrda banke o uplati uloga, odnosno dokaz o unošenju novih uloga suglasno toj odluci, odnosno, po potrebi, suglasnost mjerodavnoga tijela za stjecanje značajnoga ili većinskog sudjelovanja kapitala.

(2) Uz prijavu za upis smanjenja osnovnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću podnosi se odluka o smanjenju kapitala društva, kao i dokaz da

su povjeritelji subjekta upisa izvješćeni o namjeravanom smanjenju kapitala.

Članak 41.

Isprave potrebne za upis u registar preostalog upisanog novčanoga dijela osnovnoga kapitala

Uz prijavu za upis u registar uplate preostalog upisanog novčanoga dijela osnovnoga kapitala dioničkoga društva i društva s ograničenom odgovornošću podnosi se potvrda banke o izvršenoj uplati.

Članak 42.

Isprave potrebne za upis pristupa novog člana, odnosno prestanka članstva

- (1) Uz prijavu za upis u registar pristupa novoga člana društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću prilaže se notarski ovjerene izmjene akta o osnivanju.
- (2) Uz prijavu za upis prestanka članskoga odnosa u društvu s neograničenom solidarnom odgovornošću prilaže se isprava kojom se dokazuje temelj prestanka članskoga odnosa i notarski obrađene izmjene akta o osnivanju.
- (3) Uz prijavu za upis u registar pristupa novoga člana komanditnog društva i društva s ograničenom odgovornošću prilaže se odluka tijela upravljanja subjekta upisa, odnosno ugovor o prijenosu udjela, kao i notarski obrađene izmjene i dopune osnivačkoga akta, odnosno statuta.
- (4) Uz prijavu za upis prestanka članskoga odnosa u komanditnom društvu i društvu s ograničenom odgovornošću prilaže se isprava kojom se dokazuje temelj prestanka članskoga odnosa i notarski obrađene izmjene i dopune osnivačkoga akta, odnosno statuta.

Članak 43.

Isprave potrebne za upis promjena podataka od značenja za pravni promet

- (1) Uz prijavu za upis u registar promjene tvrtke prilaže se odluka o promjeni tvrtke.
- (2) Uz prijavu za upis u registar promjene sjedišta subjekta upisa prilaže se odluka o promjeni sjedišta subjekta upisa.
- (3) Uz prijavu za upis promjene djelatnosti subjekta upisa prilaže se odluka o promjeni

djelatnosti i odobrenje mjerodavnoga tijela, ako je to propisano posebnim zakonom.

- (4) Uz prijavu za upis u registar promjene odgovornosti subjekta upisa za obveze drugih subjekata upisa u pravnome prometu prilaže se ugovor, odnosno njegove izmjene.
- (5) Uz prijavu za upis promjene osobe ovlaštene za zastupanje subjekta upisa prilaže se odluka mjerodavnoga tijela subjekta upisa kojom je jedna osoba razriješana, odnosno kojom toj osobi prestaje pravo zastupanja, a druga osoba imenovana, odnosno ovlaštena za zastupanje, kao i opseg ovlasti te osobe i ovjereni potpis te osobe.
- (6) Uz prijavu za upis u registar promjene osnivača ili uvećanja odnosno smanjenja broja osnivača ili promjene osnivačkoga udjela prilaže se ugovor, odnosno odluka o promjeni osnivača odnosno udjela.
- (7) Ukoliko se promjene iz ovog člana vrše izmjenama osnivačkog akta, uz prijavu za upis promjena u registar prilaže se notarski ovjerena izmjena i/ili dopuna osnivačkog akta.

VII - ISPRAVE POTREBNE ZA UPIS STATUSNIH PROMJENA I PROMJENA OBLIKA POSLOVNIH SUBJEKATA

Članak 44.

Isprave potrebne za upis u registar pripajanja poslovnih subjekata

- (1) Uz prijavu za upis u registar pripajanja poslovnog subjekta prilaže se: ugovor o pripajanju, nalaz ovlaštenoga sudskog vještaka o vrijednosti imovine koja sudjeluje u pripajanju s obrazloženjem, suglasnost skupština društava na ugovor o pripajanju i dokaz o objavi obavijesti o pokretanju postupka.
- (2) U slučaju da u pripajanju sudjeluje javno poduzeće, osim isprava navedenih u stavku (1) ovog članka prilaže se i suglasnost mjerodavnoga tijela na ugovor o pripajanju.
- (3) Ako se pripajanjem uvećava osnovni kapital poslovnoga subjekta kojem se drugi poslovni subjekt pripaja podnosi se i dokaz o visini ukupnoga osnovnoga kapitala.
- (4) Ako se 90% osnovnoga kapitala supsidijarnog društva nalazi u vlasništvu većinskoga društva kome se supsidijarno društvo pripaja, nije potrebno podnositi suglasnost skupštine supsidijarnog društva na ugovor o pripajanju, osim ako dioničari ili članovi društva koji predstavljaju najmanje 1/10 osnovnoga kapitala društva ne

zahtijevaju sazivanje skupštine radi donošenja odluke.

Članak 45.

Isprave potrebne za upis u registar spajanja poslovnih subjekata

(1) Uz prijavu za upis spajanja poslovnih subjekata prilaže se: ugovor o spajanju, suglasnost skupština poslovnih subjekata na ugovor o spajanju i dokaz o objavi obavijesti o pokretanju postupka spajanja.

(2) Ako u spajanju sudjeluje i javno poduzeće, uz prijavu se, pored isprava iz stavka (1) ovog članka, prilaže i suglasnost mjerodavnoga tijela na ugovor o spajanju.

Članak 46.

Isprave potrebne za upis u registar podjele poslovnih subjekata

Uz prijavu za upis novih poslovnih subjekata nastalih podjelom prilaže se odluka skupštine o podjeli poslovnog subjekta i diobni bilans odobren od skupštine, te notarski obrađeni osnivački akti društava nastalih podjelom.

Članak 47.

Isprave potrebne za upis u registar promjene oblika poslovnih subjekata

Uz prijavu za upis promjene oblika poslovnoga subjekta prilaže se odluka skupštine, odnosno drugoga tijela poslovnog subjekta o promjeni oblika.

Članak 48.

Promjena obveznih podataka i statusne promjene

Na prijave, odnosno sadržaj isprava, uz prijavu za upis statusnih promjena i obveznih podataka o subjektima upisa, shodno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje uređuju upis u registar osnivanja odgovarajućega oblika poslovnoga subjekta.

Članak 49.

Isprave potrebne za upis u registar podataka o postupku likvidacije, stečaja, zabrane obavljanja djelatnosti, odnosno poslova i drugih činjenica koje su određene zakonom

(1) Ako mjerodavni sud donese odluku o provedbi postupka likvidacije, odnosno otvaranja stečajnoga

postupka, sud mjerodavan u tom postupku dužan je dostaviti rješenje registarskom sudu. Registarski sud po primitku toga rješenja, po službenoj dužnosti, izvršit će upis rješenja.

O upisu podataka iz rješenja u glavnoj knjizi registra sačinjava se zabilježba koja sadrži: naziv suda koji je donio rješenje, broj i datum rješenja i vrstu postupka.

(2) Ako mjerodavno tijelo donese odluku o zabrani obavljanja određene djelatnosti, odnosno poslova subjekta upisa, to je tijelo dužno poslije pravomoćnosti te odluke podnijeti zahtjev za upis u registar zabrane obavljanja te djelatnosti s ovjerenim prijepisom te odluke. Sud će po službenoj dužnosti izvršiti upis zabrane obavljanja djelatnosti. O upisu podataka iz odluke u glavnoj knjizi registra sačinjava se zabilježba koja sadrži: naziv tijela, broj i datum odluke i činjenicu zabrane konkretne djelatnosti.

(3) Zabilježbe se upisuju u glavnu knjigu registra u rubrici predviđenoj za napomene.

Članak 50.

Posebna odobrenja kao uvjet upisa u sudski registar

Ako je drugim zakonima utvrđeno davanje: suglasnosti, odobrenja, uvjerenja, ovlasti, potvrde ili drugih odgovarajućih akata kao uvjeta za upis kod registarskog suda, uz prijavu za upis u registar moraju se priložiti i ti akti.

Članak 51.

Poslovne prostorije subjekta upisa

Upis u registar nije uvjetovan postojanjem akta (rješenja, odobrenja ili potvrde) kojima se utvrđuju tehničke i druge karakteristike poslovnoga prostora subjekta upisa, odnosno odobrenja za njegovo korištenje, osim ako je to utvrđeno drugim zakonom Federacije za pojedine djelatnosti.

VIII - POSTUPAK UPISA PODATAKA U REGISTAR

PRIJAVA I ISPITIVANJE PRIJAVE

ZA UPIS U REGISTAR

Članak 52.

Podnošenje prijave za registraciju

(1) Osnivači subjekta upisa prijavu za registraciju predaju osobno ili putem ovlaštenog predstavnika/zastupnika, odnosno opunomoćenika. Opunomoćenik podnosioca prijave može biti advokat ili notar

(2) Prijava za upis u registar može biti predana i elektronskim putem ukoliko postoji mogućnost podnošenja i provjere elektronskoga potpisa. Prijava za upis u registar i registarske isprave mogu se predati i putem pošte. Prijavu podnijetu poštom mora potpisati osoba ovlaštena za zastupanje subjekta upisa.

(3) Prijava predana na način iz stavka (2) ovoga članka obvezuje sud na postupanje po prijavi, ali rješenje o registraciji neće biti izdano do trenutka mogućnosti provjere identiteta podnositelja prijave ili osnivača.

Članak 53.

Obrazac prijave

(1) Podnositelj prijave za registraciju subjekta upisa predaje popunjen i potpisan obrazac prijave za registraciju u registarskom sudu zajedno s potrebnim ispravama.

(2) Prijava sadrži zahtjev za upis svih obveznih općih i posebnih podataka, odnosno njihovih promjena u sudski registar.

(3) Pored podataka utvrđenih u članku 13. ovoga Zakona, prijava za registraciju sadrži i broj osobne iskaznice, odnosno putne isprave podnositelja prijave, osnivača subjekta upisa i ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa s naznakom njegova svojstva.

Članak 54.

Postupak po primitku prijave

(1) Po primitku prijave za registraciju sud provjerava identitet podnositelja prijave, isključivost tvrtke subjekta registracije i uplatu pristojbe.

(2) Prijava za registraciju u elektronskom obliku dostavlja se odmah po njezinu primitku poreznom tijelu i, po potrebi, carinskom tijelu mjerodavnom prema mjestu sjedišta subjekta upisa, radi pribavljanja poreznog identifikacijskog broja i carinskog broja.

(3) Uz prijavu za registraciju podnositelj prijave istodobno predaje potrebne isprave utvrđene u članku 22. ovoga Zakona, u izvorniku ili ovjerenj fotografiji.

(Članak 51. je brisan)

Članak 55.

Načelo isključivosti tvrtke poslovnog subjekta

(1) Pod istom ili sličnom tvrtkom ne mogu biti upisana dva ili više poslovnih subjekata koja

obvrljavaju istu ili sličnu djelatnost.

(2) U slučaju potpune podudarnosti prijavljene tvrtke s već registriranom tvrtkom, sud će upozoriti podnositelja prijave na postojanje istovjetne tvrtke, što je smetnja registraciji. Prijava će biti zaprimljena i o istoj će odlučiti sud.

(3) Ako je prijavljena za upis tvrtka istovjetna, odnosno u potpunosti podudarna s postojećom ili slična s već registriranom tvrtkom, sud će zaključkom tražiti od podnositelja prijave da u roku koji ne može biti dulji od 15 dana izmijeni prijavljenu tvrtku te uskladi isprave već priložene uz prijavu. U suprotnom, sud će odbiti prijavu za upis u registar.

(4) Prije podnošenja prijave za upis u registar sud će omogućiti, na zahtjev osobe

zainteresirane za osnivanje i registraciju poslovnoga subjekta, provjeru isključivosti odabrane tvrtke, odnosno tvrtke koju poslovni subjekt ima namjeru prijaviti za registraciju.

Članak 56.

Postupanje mjerodavnog registarskog suda po zaprimanju prijave za registraciju

(1) U postupku ispitivanja prijave sud ispituje jesu li za upis ispunjeni formalni i materijalni uvjeti.

(2) Formalni uvjeti su: da je prijavu podnijela ovlaštena osoba, da je prijava predana na propisanome obrascu i potpisana od podnositelja, da su uz prijavu priložene sve propisane isprave u izvorniku odnosno ovjerenj preslici, da su isprave donijete u propisanome postupku odnosno da imaju propisani sadržaj te da su ispunjeni drugi formalni uvjeti predviđeni ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Materijalni uvjeti su: da je zahtjev za upis određenih podataka u suglasnosti s ovim Zakonom i drugim propisima kojima je utvrđena obveza upisa tih podataka, kao i s odredbama općih akata kojima su uređeni podaci, odnosno promjene koje se upisuju u registar.

Članak 57.

Ispitivanje prijave

(1) Nadležni registarski sud će bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema prijave, provjeriti da li su uz prijavu za registraciju predane potrebne registarske isprave, te da li su te isprave u skladu sa drugim propisima Federacije kojima je uređeno osnivanje, organizacija i poslovanje pojedinih poslovnih subjekata.

(2) Ako prijava za upis u registar sadrži zahtjev koji ne odgovara zakonom propisanim uvjetima, ili ako isprava koja se prilaže prijavi ne sadrži sve podatke koji se upisuju u registar, ili ako u pogledu sadržaja ne odgovara sadržaju propisanom zakonom, ili ako nije donesen u postupku propisanom zakonom, sud će u roku od najviše dva (2) dana pozvati podnosioca prijave i zaključkom naložiti da izvrši neophodne ispravke u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

(3) Ako podnositelj prijave ne postupi na način i u roku predviđenom odredbom stava (2) ovog člana, sud će odbiti prijavu za upis u registar.

Članak 58. **Ispitivanje isprava**

(1) Ako mjerodavni registarski sud posumnja u istinitost akta kojim se dokazuje činjenica koja je predmetom upisa, ili u zakonitost postupka po kome je akt donijet, ili u zakonitost pravne radnje koja je predmetom upisa, registarski sud održat će ročište za raspravu na koju će pozvati podnositelja prijave i eventualno osobu kojoj bi mogle biti poznate sporne okolnosti te donijeti odluku.

(2) Ako mjerodavni registarski sud posumnja u postojanje neke činjenice od koje ovisi da li je zahtjev za upis u registar u suglasnosti s ovim i drugim zakonima, a sam nije ovlašten utvrđivati postojanje te činjenice, naložit će podnositelju prijave da od mjerodavnoga tijela ili druge institucije pribavi odgovarajuću ispravu u određenome roku.

(3) Ukoliko je za utvrđivanje činjenice iz stavka (2) ovoga članka mjerodavan drugi sud, mjerodavni registarski sud izvijestit će podnositelja prijave i mjerodavno tijelo, odnosno instituciju iz stavka (2) ovoga članka, da pred tim sudom pokrene postupak i o tome izvijesti registarski sud. Kada registarski sud primi obavijest da je pokrenut postupak, prekinut će postupak za upis u registar do donošenja pravomoćnoga rješenja kojim je okončan taj postupak.

Članak 59. **Pogreške u pisanju**

Uočavanje očitih pogrešaka u pisanju koje je moguće sa sigurnošću provjeriti i utvrditi temeljem podnijetih registarskih isprava neće uzrokovati odgodu daljnega postupka registracije, nego će se o tim pogreškama sačiniti službena zabilješka koju će prilikom primitka rješenja o registraciji potpisati i

podnositelj prijave radi potvrde unosa ispravnih podataka u registar.

IX - ODLUKE MJERODAVNOG REGISTRARSKOG SUDA

Članak 60.

Odluke mjerodavnog registarskog suda

(1) U postupku upisa u registar, registarski sud odlučuje rješenjem ili zaključkom. Rješenjem se odlučuje o zahtjevu za upis osnivanja i svih promjena podataka od značenja za pravni promet koje se unose u registar. Zaključkom sud odlučuje o pitanjima koja se odnose na tijek postupka.

(2) Mjerodavni registarski sud može odbiti prijavu za registraciju samo u slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

(3) O zahtjevu za upis u registar odlučuje sudac pojedinac, a u drugom stupnju vijeće sastavljeno od trojice sudaca.

(4) U postupku za upis u registar nije dopušteno vraćanje u pređašnje stanje i nema mirovanja postupka.

(5) Protiv pravomoćnog rješenja o upisu u registar nije dopuštena revizija niti ponavljanje postupka.

(6) U postupku upisa u registar na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim je uređen parnični postupak.

Član 61.

Mjerodavni registarski sud je dužan donijeti rješenje o zahtjevu za upis u registar najkasnije u roku od 5 (pet) dana od dana prijema prijave, odnosno najkasnije 10 dana ako se održava ročište.

Članak 62.

Donošenje rješenja

(1) Mjerodavni registarski sud donosi rješenje o zahtjevu za upis u registar, u pravilu, bez održavanja rasprave.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, sud može zakazati ročište kada ocijeni to prijeko potrebnim radi očitovanja ili utvrđivanja odlučujućih činjenica.

(3) RegistarSKI sud može i izvan ročišta saslušati sudionika u postupku i druge osobe ako nalazi to potrebnim radi unosa ispravnih podataka u registar.

Članak 63.

Izgled i sadržaj rješenja o registraciji

(1) Rješenje o upisu u registar sadrži: naziv i pečat mjerodavnog registarskog suda, ime i prezime suca, datum donošenja rješenja i obvezne podatke utvrđene čl. od 13. do 21. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o registraciji izdaje se na obrascu koji sadrži osnovne javne podatke o subjektu upisa.

(3) Rješenje o registraciji, pored MBS, sadrži i porezni identifikacijski broj. Rješenje sadrži i carinski broj za poslovne subjekte koji se registriraju za obavljanje vanjskotrgovinskog

poslovanja skladno članku 75. ovoga Zakona, ako je pribavljen.

(4) Rješenje o registraciji vrijedi na teritoriju Bosne i Hercegovine, neovisno o tome gdje je izvršena registracija.

(5) Rješenje kojim se odbija zahtjev ili odbacuje prijava podnosioca ili ako se rješenjem rješava o prijedlozima sudionika koji su međusobno suprotni, obvezno sadrži uvod, izreku i obrazloženje.

Članak 64.

Zaključak

Zaključak sadrži: naziv suda, ime suca, datum donošenja zaključka, tvrtku odnosno naziv subjekta upisa i predmet prijave, nalog subjektu upisa da u određenome roku otkloni utvrđene nedostatke prijave, odnosno ispravi ili pribavi određene isprave od mjerodavnoga tijela odnosno institucije, kao i pravne posljedice nepostupanja po zaključku.

Članak 65.

Ispravke rješenja

(1) U slučaju nesuglasja između podataka upisanih u registru s podacima u rješenju o registraciji, mjerodavni registarski sud, po službenoj dužnosti ili na zahtjev subjekta upisa, dostavit će subjektu upisa ispravljeni prijepis rješenja, s naznakom da se tim rješenjem zamjenjuje prethodno rješenje.

(2) Očite pogreške u rješenju o registraciji i podacima unijetim u registar mjerodavni registarski sud ispravit će rješenjem, po službenoj dužnosti ili na zahtjev subjekta upisa. Ispravka se upisuje umjesto

postojećega podatka i sud će izdati novo rješenje kojim se zamjenjuje ispravljeno rješenje.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovoga članka, subjekti upisa neće snositi dodatne troškove.

Članak 66.

Povlačenje prijave za upis u registar

(1) Podnositelj prijave može povući prijavu za upis u registar do donošenja pravomoćnog rješenja.

(2) Kada podnositelj prijave povuče prijavu za upis u registar, sud rješenjem obustavlja postupak.

X - PRAVNI LJIEKOVI

Član 67.

Žalba

(1) Protiv rješenja o upisu u Registar zainteresirano lice može podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(2) Pravo na žalbu ima subjekt upisa kao i lice koje za to ima pravni interes.

(3) Lice koje smatra da su mu rješenjem o upisu povrijeđena prava i na zakonu zasnovani interesi, a nije mu dostavljen prijepis rješenja, žalbu može podnijeti u roku od od 8 dana od objavljivanja upisa u službenim novimama.

(4) Protiv zaključka žalba nije dopuštena.

Članak 68.

Postupak suda po žalbi

(1) U slučaju žalbe mjerodavni registarski sud zahtjev za upis može riješiti drukčije ako ustvrdi kako je žalba utemeljena a nije potrebno provoditi dopunski postupak i ako se time ne vrijeđaju prava drugih osoba utemeljena na pobijanom rješenju.

(2) Mjerodavni registarski sud može odbaciti nepravodobnu, nepotpunu ili nedopuštenu žalbu.

(3) Ukoliko mjerodavni registarski sud ne postupi sukladno odredbama st. (1) i (2) ovoga članka, dužan je spis predmeta dostaviti mjerodavnom drugostupanjskom sudu na odlučivanje

u roku od osam dana od dana zaprimanja žalbe.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Član 69.

Odluke drugostepenog suda po žalbi

(1) Rješavajući po žalbi drugostepeni sud će:

- 1) odbaciti žalbu kao neblagovremenu, nepotpunu i nedozvoljenu ako to nije učinio registarski sud;
- 2) odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi rješenje registarskog suda;
- 3) uvažiti žalbu i rješenje registarskog suda ukinuti a predmet vratiti na ponovni postupak; ili
- 4) preinačiti rješenje registarskog suda.

(2) Rješenje po žalbi drugostepeni sud je duža donijeti u roku od 15 dana od dana prijema spisa predmeta od prvostepenog suda

Članak 70.

Razlozi za preinačenje rješenja registarskog suda

(1) Drugostupanjski sud preinačit će rješenje registarskog suda ako je:

- 1) registarski sud pogrešno ocijenio ispravu, a rješenje suda je utemeljeno isključivo na tim ispravama;
- 2) registarski sud iz činjenica koje je utvrdio izveo nepravilan zaključak o postojanju drugih činjenica, a na tim činjenicama je utemeljeno rješenje i
- 3) činjenično stanje pravilno utvrđeno, a registarski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo.

(2) Na temelju rješenja iz stavka (1) ovoga članka kojim se određuje upis ili odbija zahtjev za upis u sudski registar, registarski sud, po službenoj dužnosti, izvršit će upis u sudski registar odnosno izvršiti brisanje upisa.

XI - POSTUPAK UPISA PODATAKA ZNAČAJNIH ZA PRAVNI PROMET I NJIHOVIH IZMJENA

Članak 71.

Izmjene podataka registra

(1) Registrirani poslovni subjekti prijavit će za registraciju mjerodavnom registarskom sudu sve izmjene podataka od značenja za pravni promet u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena. Smatra se da je izmjena nastala danom donošenja odluke o izmjeni.

(2) Svaka izmjena obveznih podataka unosi se pored postojećeg podatka koji se mijenja s datumom izvršenja izmjene.

(3) U slučaju izmjena podataka od značenja za pravni promet ili prestanka subjekta upisa, u registar se unose novi podaci pored postojećih. Registar će sadržavati podatak da je subjekt upisa u postupku stečaja ili likvidacije.

(4) U slučaju izmjene podataka o činjenicama koje se upisuju u napomenu glavne knjige registra, u glavnoj knjizi registra ostaje samo trenutno stanje, odnosno status. Ranije stanje u formi službene zabilješke ulaže se u zbirku isprava registra.

XII - POSTUPAK BRISANJA IZ REGISTRA

Članak 72.

Brisanje iz registra

(1) Za brisanje iz registra mjerodavan je mjerodavni registarski sud.

(2) Osoba koja ima pravni interes može mjerodavnom registarskom sudu podnijeti zahtjev za brisanje neutemeljenog konačnoga upisa.

(3) Zahtjev iz stavka (2) ovoga članka može se podnijeti u roku od 15 dana od dana saznanja za upis, a najkasnije u roku od 90 dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 73.

Razlozi za brisanje iz registra

Mjerodavni registarski sud brisat će neutemeljeni upis, na zahtjev osobe koja ima pravni interes ili po službenoj dužnosti, u slučaju da se u postupku ustvrdi:

- 1) da je upis izvršen bez podnošenja propisane isprave;
- 2) da su nakon donošenja rješenja o upisu propisani drugi uvjeti za registraciju poslovnoga subjekta, a poslovni subjekt je propustio uskladiti te uvjete u propisanome roku i
- 3) u drugim slučajevima u kojima je po zakonu upis bio nedopustiv ili je naknadno postao nedopustiv.

Članak 74.

Postupak suda po zahtjevu za brisanje

(1) Mjerodavni registarski sud, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresirane osobe, izvijestit će subjekt upisa o pokrenutom postupku brisanja, odnosno podnijetom zahtjevu za brisanje, zajedno s pozivom poslovnom subjektu da se u određenome roku izjasni o zahtjevu i/ili dostavi prijeko potrebne isprave.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka mjerodavni registarski sud zakazat će ročište radi utvrđivanja odlučujućih činjenica. Na ročište pozvat će subjekt upisa čije se brisanje traži i podnositelja zahtjeva za brisanje subjekta upisa.

(3) Registariski sud po ocjeni utvrđenih činjenica donijet će rješenje o brisanju konačnoga upisa ili o obustavi postupka, odnosno odbijanju zahtjeva za brisanje.

(4) Neutemeljeni upis briše se po pravomoćnosti rješenja o brisanju donijetom u ovome postupku i o tome se izvješćuju tijela utvrđena odredbom članka 76. ovoga Zakona.

Članak 75.

Brisanje subjekta upisa po zahtjevu posebne kategorije podnositelja zahtjeva

(1) Posebna kategorija podnositelja zahtjeva za brisanje subjekta upisa su:

- a) organi unutarnjih poslova,
- b) carinska uprava,
- c) porezna uprava i
- d) financijska policija.

(2) Podnositelji zahtjeva iz stavka (1) ovoga članka mogu pokrenuti postupak brisanja subjekta upisa iz registra iz sljedećih razloga:

- a) ako su lažne isprave, odnosno lažne informacije korištene za upis u registar;
- b) ako su lažne isprave, odnosno lažne informacije korištene za produljenje sudske registracije;

3) ako se subjekt registracije koristi ili je korišten za organizirani kriminal.

Članak 76.

Postupak suda po zahtjevu za brisanje podnijetom od posebnih kategorija podnositelja zahtjeva

(1) Postupak po zahtjevu za brisanje podnijet od posebnih kategorija podnositelja zahtjeva je žuran.

(2) U roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva za brisanje iz registra mjerodavni registarski sud, uz obavijest subjektu upisa o podnijetom zahtjevu, zakazat će ročište za raspravu te na ročište za raspravu pozvati subjekt upisa čije se brisanje traži i podnositelja zahtjeva, a po potrebi, i zainteresirane strane.

(3) Obavijest iz stavka (2) ovoga članka bit će upućena na adresu sjedišta subjekta upisa iz registra za dostavu pismena i adresu pribavljenu i predloženu od podnositelja zahtjeva.

(4) Izostanak sa ročišta za raspravu subjekta upisa, odnosno nepodnošenje pisanoga

izjašnjenja na zahtjev za brisanje, ne sprečava sud da donese rješenje o brisanju iz registra subjekta upisa protiv koga je podnijet zahtjev.

(5) Ročište za raspravu po podnijetom zahtjevu za brisanje mjerodavni registarski sud dužan je zakazati u roku predviđenom u stavku (2) ovoga članka, a najkasnije 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva za brisanje.

Članak 77.

Odluke suda po zahtjevu za brisanje

(1) U slučaju neuredne dostave zahtjeva i poziva na ročište za raspravu po zahtjevu za brisanje, sud će podnijeti zahtjev i poziv za ročište za raspravu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i na oglasnoj ploči suda u roku od dva dana od dana obavijesti o neuređnoj dostavi.

(2) Uz objavu poziva iz stavka (1) ovoga članka sud će pozvati zainteresirane strane da se izjasne o predloženom brisanju.

(3) Zainteresirane strane su:

- a. povjeritelji subjekta upisa,
- b. osobe koje imaju pravni interes u subjektu upisa,
- c. članovi subjekta upisa i
- d. osobe ovlaštene zastupati subjekt upisa.

(4) Pravomoćno rješenje o brisanju subjekta upisa objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH" i na oglasnoj ploči suda.

(5) O pokrenutom postupku za brisanje subjekta upisa nad kojim je pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije, po službenoj dužnosti, upisuje se napomena u glavnu knjigu registra. Konačno brisanje unosi se po pravomoćnosti rješenja o brisanju poslovnog subjekta iz registra.

(6) Registar sadrži spisak brisanih subjekata upisa. Osnivač brisanoga subjekta upisa ne može prijaviti za registraciju novi subjekt upisa sve dok postoje okolnosti koje su bile razlogom za brisanje, odnosno posljedice odluka mjerodavnoga tijela koje su prethodile brisanju subjekta upisa.

XIII - PRIBAVLJANJE POREZNOG IDENTIFIKACIJSKOG BROJA I CARINSKOG BROJA

Članak 78.

Dostavljanje poreznog identifikacijskog broja

(1) Prijavu za upis osnivanja subjekta upisa i upis dijela subjekta upisa sud će odmah dostaviti nadležnom poreznom organu prema sjedištu

subjekta upisa za dobijanje poreznog identifikacijskog broja.

(2) Sud će bez odgađanja, uz prijavu iz stava (1), pozvati nadležni porezni organ da u roku 24 sata od prijema prijave dostavi porezni identifikacijski broj, ili u istom roku obavijesti sud o razlozima nedostavljanja poreznog identifikacijskog broja.

(3) U slučaju dostavljanja poreznog identifikacijskog broja od poreskog organa sud neće zahtijevati prilaganje bilo kakvih drugih dokaza o postojanju i/ili izmirenju poreznog duga.

(4) Dodjela poreznog identifikacijskog broja ne oslobađa poreznog subjekta obaveze porezne registracije poslovnog subjekta kod nadležnog poreznog organa, odnosno dostave poreznom organu podataka propisanih posebnim zakonom.

(5) Ako nadležni porezni organ ne dostavi porezni identifikacijski broj i podbroj u ostavljenom roku sud neće donijeti rješenje o registraciji poslovnog subjekta.

(6) Sud će izdati rješenje o registraciji poslovnog subjekta odmah po dostavljanju poreznog broja bez dodatnih troškova po poslovnog subjekta. U slučaju da se porezni identifikacijski broj ne dostavi u roku 12 mjeseci od dana podnošenja prijave sudu, sud će odbaciti prijavu.

Članak 79.

Registracija vanjskotrgovinskog poslovanja

(1) Prijavu za upis osnivanja subjekta upisa koji registrira vanjskotrgovinsku djelatnost sud će dostaviti nadležnoj carinskoj upravi za dobivanje carinskoga broja.

(2) Uz prijavu za upis iz stavka (1) ovoga članka sud će pozvati mjerodavno carinsko tijelo da u roku od tri dana od zaprimanja prijave dostavi carinski broj.

(3) Ako mjerodavno carinsko tijelo ne dostavi carinski broj u ostavljenome roku, sud će izdati rješenje o registraciji bez carinskoga broja.

XIV - OBVEZNE OBAVIJESTI

Članak 80.

Obvezne obavijesti

Mjerodavni registarski sud, po donošenju, rješenje o registraciji osnivanja, odnosno statusne promjene poslovnog subjekta dostavit će:

1) poreznom tijelu mjerodavnom prema sjedištu subjekta upisa - Upravi za neizravno oporezivanje;

2) općini i kantonu mjerodavnom prema sjedištu subjekta upisa;

3) statističkom uredu i gospodarskoj komori;

4) zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje prema sjedištu subjekta upisa radi registracije;

5) carinskom tijelu mjerodavnom prema mjestu sjedišta subjekta upisa, ukoliko je subjekt upisa registriran za vanjskotrgovinsko poslovanje i

6) mjerodavnim regulatornim tijelima, sukladno posebnim propisima koji utvrđuju uvjete i izdaju dozvole, odnosno odobrenja za obavljanje pojedinih djelatnosti, ako je subjekt upisa registriran za takvu djelatnost.

XV - DODATNE USLUGE REGISTRA

Članak 81.

Dostupnost podataka telekomunikacijskom mrežom ili putem informacijskog medija

(1) Državnim, entitetskim i tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine mora se osigurati pristup podacima unijetim u glavnu knjigu registra putem telekomunikacijske mreže ili informacijskog medija.

(2) Rješenje o upisu u registar trenutno je dostupno svim registarskim sudovima na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 82.

Izdavanje izvataka iz registra

(1) Svi registarski sudovi u Federaciji dužni su omogućiti svakoj zainteresiranoj osobi uvid u podatke glavne knjige registra, odnosno izdati izvadak iz glavne knjige registra, neovisno o mjerodavnosti toga suda za registraciju subjekta upisa.

(2) Ovjereni izvadak iz registra izdan od strane bilo kojega izvataka iz registarskog suda javna je isprava na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Članak 83.

Obavijesti i upute

Na zahtjev zainteresirane osobe mjerodavni registarski sud dužan je dati obavijesti o postupku registracije, kako je regulirano ovim Zakonom.

XVI - KAZNENE ODREDBE

Članak 84.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u sudu u slučaju da:

- 1) glavnu knjigu registra, odnosno zbirku isprava, ne vodi i čuva sukladno odredbama članka 8. stavak (6);
- 2) od podnositelja prijave za registraciju, odnosno od sudionika u postupku registracije, zatraži isprave ili podatke koji ovim Zakonom ili drugim propisom nisu predviđeni za uvjet upisa u registar;
- 3) bez utemeljenoga razloga zainteresiranoj osobi ne omogućiti uvid u podatke registra, odnosno na njezin zahtjev ne izda izvadak iz registra;
- 4) bez utemeljenoga razloga ne izda rješenje o registraciji u roku propisanome ovim Zakonom.

(2) Odgovornom osobom, u smislu ovoga članka, smatra se osoba zadužena za obavljanje poslova iz stavka (1) ovoga članka.

XVII – ROKOVI

Članak 85.**Rok za izdavanje rješenja o registraciji poslovnog subjekta**

(1) Mjerodavni registarski sud izdat će rješenje o registraciji u roku od pet dana od dana uredno predane prijave.

(2) Ukoliko mjerodavni registarski sud ustvrdi da postoje nedostaci zbog kojih ne može izvršiti registraciju sukladno odredbama ovoga Zakona, izvijestit će podnositelja prijave da u određenom roku otkloni konkretne nedostatke.

XVIII - OBJAVA UPISA

Članak 86.**Objava rješenja o registraciji**

Pravomoćno rješenje o registraciji objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

XIX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 87.**Uspostava jednoobraznog registra**

(1) Uspostava baze podataka, odnosno registra, i organiziranje registarskih sudova na teritoriju

Federacije bit će provedeno u rokovima iz članka 21. Okvirnoga zakona.

(2) Preuzimanje podatka o postojećim subjektima upisa iz dosadašnjih registara mjerodavnih sudova bit će osigurano u rokovima utvrđenim člankom 21. Okvirnoga zakona. Iz dosadašnjih registara bit će preuzete sve utvrđive činjenice i isprave, na temelju kojih je moguće utemeljiti glavnu knjigu registra i zbirku isprava registra pojedinačno za svaki subjekt upisa sa svim obveznim podacima, kao i registarske isprave koje su arhivirane u dosadašnjim registrima, a po preuzimanju podataka i isprava raniji upis prestaje biti aktivnim.

(3) U slučaju da se prilikom preuzimanja, na temelju podataka i isprava, ustvrdi kako neki subjekt upisa nije aktivan, mjerodavni registarski sud pozvat će subjekt upisa na adresu iz dostupnih isprava, odnosno registra, da se u roku od 30 dana izjasni o statusu, odnosno da dostavi potrebne podatke odnosno isprave.

(4) Ako subjekt upisa ne postupi po traženju mjerodavnoga registarskog suda u roku iz stavka 3. ovoga članka, mjerodavni registarski sud zatražit će informaciju o subjektu upisa od mjerodavnog poreznog tijela prema sjedištu subjekta upisa.

Članak 88.**Funkcioniranje sustava**

(1) Federalno ministarstvo pravde dužno je osigurati tehničku ispravnost, održavanje i trenutačnu isporuku elektronskih podataka glavne knjige registra, kao i funkcioniranje sustava registracije.

(2) Federalno ministarstvo pravde će u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis kojim će utvrditi način raspolaganja podacima iz glavne knjige registra, postupak načina osiguranja tehničke ispravnosti, održavanja, trenutne isporuke elektronskih podataka glavne knjige registra, kao i funkcioniranja sistema registracije.

(3) Federalni ministar pravde u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će propis o tehničkoj uporabi glavne knjige registra u elektronskom obliku.

REGISTER

ZAKON O REGISTRACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA

Članak 89.

Prestanak važnosti drugih propisa

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14).

Članak 90.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

PRIPREMILO UDRUŽENJE POSLODAVACA FBIH

O B R A Z L O Ž E N J E ZAKONA O REGISTRACIJI POSLOVNIH SUBJEKATA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV. A. 20. 1. d., a u vezi sa članom IV. C. 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da je Parlament Federacije nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti, ukoliko Ustavom nije drugačije utvrđeno, te da pravila postupka potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima i organizaciji svih sudova bit će utvrđeni zakonima Federacije.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analizom stanja u oblasti registracije poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine došlo se do saznanja da postojeći sistem ima niz nedostataka koji se manifestuju u dugotrajnosti i složenosti postupka registracije poslovnih subjekata do samog otpočinjanja rada. Naime, važeći tekst zakona donesen je 2005. godine i mijenjan je u tri navrata, a poslovne prilike kako u Bosni i Hercegovini, tako i van nje su se znatno promijenile i zahtijevaju značajniju ekspeditivnost u privrednom poslovanju. Zemlje u okruženju su svakako pratile taj trend dok je u Federaciji Bosne i Hercegovine situacija sa procedurom registracije poslovnih subjekata ostala nepromjenjena. Takva situacija je Bosnu i Hercegovinu stavila na listu zemalja sa nepovoljnim poslovnim ambijentom.

U cilju otklanjanja postojećih barijera u otpočinjanju rada poslovnih subjekata potrebno je donijeti novi Zakon koji će dovesti do pojednostavljenja procedura registracije poslovnih subjekata, a samim time pojeftinjenje procedure.

Svakako, podrazumijeva se da će ovu reformu u oblasti zakonodavstva pratiti adekvatne aktivnost u oblasti uvođenja elektronskog poslovanja i registracije poslovnih subjekata, kroz elektronsko uvezivanje svih relevantnih institucija, koje učestvuju u procesu registracije. Dakle, uvođenje elektronske registracije poslovnih subjekata podrazumijeva povezivanje svih nadležnih registracionih

organa u složeni informacioni sistem Federaciji Bosne i Hercegovine sa Poreskom upravom Federacije Bosne i Hercegovine, Upravom za indirektno oporezivanje, Zavodom za statistiku, općinama i eventualno drugim institucijama koje budu u procesu uspostave sistema označene kao relevantne u samom procesu. Uspostavljanje ovog složenog informacionog sistema podrazumijeva uspostavljanje jedinstvene baze registra koja služi kao centralno mjesto za pohranjivanje registarskih, evidencijskih i statističkih podataka registarskih sudova, kao i isprava i drugih dokaza pohranjenih u elektronskom obliku u zbirku isprava, te uspostavljanje Internetska stranica registra-web stranica registra kao dio sistema registra putem koje je omogućeno pretraživanje i uvid u javne podatke iz glavne knjige. Također, treba imati u vidu da je postojeći sistem – elektronska knjiga registra koja se trenutno vodi u Federaciji Bosne i Hercegovine, instaliran 2005. godine i znatno je zastario u tehnološkom smislu.

S tim u vezi utvrđen je ovaj tekst Nacrta zakona o registraciji poslovnih subjekata koji će uz određene izmjene zakonskih rješenja o privrednim društvima predstavljati osnovu za reformske aktivnosti Vlade Federacije na poboljšanju poslovnog okruženja i jačanje privrednog razvoja.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Članom 1. Definisani je predmet ovog Zakona, sukladno Okvirnome zakonu o registraciji poslovnih subjekata Bosne i Hercegovine kojim se uređuju pravila izvanparničnog postupka na temelju kojih mjerodavni registarski sud postupa i odlučuje o upisu u sudski registar poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 2. definiše hitnost postupka upisa u registar poslovnih subjekata u Federaciji

Članom 3. je obuhvaćeno definisanje pojmova u zakonu.

Član 4. definiše načela postupka registracije koji regulišu da se postupak registracije temelji na načelu obveznosti, zakonitosti, oficijelnosti, formalnosti, prvenstva, hitnosti, konstitutivnosti, jednoobraznosti te javnosti.

Članom 5. precizira se koji su subjekti obavezni na registraciju, odnosno da su to poslovni subjekti precizirani i drugim posebnim zakonima. Prema navedenom članu obavezni subjekti su svi oblici gospodarskih društava i njihova povezivanja, javna poduzeća, institucije koje imaju javne ovlasti, ustanove, javne korporacije,

poslovne udruge, zadruge, zadružni savezi i drugi subjekti određeni posebnim zakonom.

Članom 6. i 7. je definisano da Kantonalne privredne komore vode u elektronskoj formi registre za područja registarskih sudova koja pokrivaju, a Privredna komora Federacije BiH jedinstveni personalni registar za cijelu Federaciju BiH. Cilj ovakvog rješenja je objedinjavanje podataka kod jedne institucije koja djeluje na nivou Federacije jer su ti podaci sada „rasuti“ po registarskim sudovima. Sudovi podatke dostavljaju privrednim komorama, kantonalnog i federalnog nivoa, mada to može biti i neki drugi organ. Pošto se radi o novim vrstama registara, koji nisu do sada vođeni, njihova uspostava bi zahtijevala dodatni trajni angažman registarskih sudova i privrednih komora.

Članom 8. definisana je primjena Zakona.

Članom 9. definisan je predmet registracije te koji podaci se upisuju u registar.

Članovima 10-13. definisan je postupak registracije odnosno organ koji je mjerodavan za vođenje registracije, sadržaj registra te ko snosi troškove registracije. kojim se propisuje sadržaj registra, a obzirom da se registar vodi u obliku glavne knjige u elektronskom i štampanom obliku i zbirke isprava registra. Dakle, precizno je propisano kako se vodi glavna knjiga registra, te da je glavna knjiga registra u elektronskom obliku dostupna svim registarskim sudovima u Bosni i Hercegovini i da je nadležni registarski sud dužan osigurati da konačan upis u glavnu knjigu registra bude trenutno dostupan svim registarskim sudovima na teritoriji Bosne i Hercegovine. U članu 12. precizirano je da se glavna knjiga registra u elektronskom obliku vodi putem jedinstvenog informacionog sistema. Nadalje, zbirka isprava registra vodi se u štampanom a može i u elektronskom obliku.

Članovima 14-25. definisani su obavezni podaci registra kao opći i posebni. Opće podatke o poslovnim subjektima mjerodavni registarski organ unosi u glavnu knjigu registra i oni su definisani članom 15. a članovi od 17- 25. definišu posebne podatke koji se obvezno unose u registar u slučaju upisa dijelova subjekta upisa, upisa međusobno povezanih subjekata upisa i upisa statusnih promjena, odnosno promjena općih i posebnih podataka od značenja za pravni promet, odnose se na upis odnosno podatke koji se unose u slučaju registracije: podružnice ili poslovne jedinice subjekta upisa; veze supsidijarnog društva; spajanja dva ili više subjekata upisa; pripajanja jednog ili više subjekata upisa

drugom subjektu upisa podjele subjekta upisa na dva ili više subjekata upisa; promjene oblika subjekta upisa i prestanka subjekta upisa.

Članovima 26- 37 definisan je upis pojedinačnih oblika poslovnih subjekata odnosno koji dokumenti su potrebni za upis osnivanja dioničkoga društva, za upis osnivanja banke ili druge financijske organizacije odnosno osnivanja dioničkog društva za osiguranje, za upis u registar osnivanja društva sa ograničenom odgovornošću, za upis osnivanja društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću komanditnog društva, za upis osnivanja javnoga poduzeća i privatizacije poduzeća, za upis osnivanja poduzeća koje ima javne ovlasti, za upis osnivanja poslovne udruge, za upis u registar osnivanja zadruge i združnoga saveza, **za upis u registar prokure**, za upis u **registar osnivanja podružnice stranog društva**

Članovima 37- 44 utvrđeno je koje su isprave potrebne za upis promjena podataka od značenja za pravni promet poput: promjena tvrtke, sjedišta subjekta upisa, djelatnosti subjekta upisa, osobe ovlaštene za zastupanje, promjene osnivača i drugih promjena. Članom 38. je definisano obaveza prijave upisa u registar uvećanja osnovnoga kapitala dioničkoga društva te obavezna dokumentacija koja se prilaže uz prijavu. Član 39. definiše isprave koje je potrebno priložiti uz prijavu za upis u registar smanjenja osnovnoga kapitala dioničkoga društva, a član 40 isprave potrebne za upis u registar uvećanja, odnosno smanjenja osnovnoga kapitala društva s ograničenom odgovornošću Članom 43. precizno su nabrojane isprave potrebne za upis promjena podataka od značenja za pravni promet kao što su promjene tvrtke, promjene sjedišta subjekta upisa, promjene djelatnosti subjekta upisa, promjene odgovornosti subjekta upisa, promjene osobe ovlaštene za zastupanje, promjene osnivača ili uvećanja odnosno smanjenja broja osnivača ili promjene osnivačkoga udjela

Članovima 44- 49 precizno su definisani dokumenti koji su potrebni za upis statusnih promjena i promjena oblika poslovnih subjekata odnosno pripajanja poslovnih subjekata, spajanja poslovnih subjekata, podjele poslovnih subjekata, promjene oblika poslovnih subjekata, statusne promjene, upis u registar podataka o postupku likvidacije, stečaja, zabrane obavljanja djelatnosti, odnosno poslova i drugih činjenica koje su određene zakonom.

Članom 50. definisano je obaveza uz prijavu za upis u registar dostavljanja suglasnosti, odobrenja, uvjerenja, ovlasti, potvrde ili drugih odgovarajućih akata, ukoliko je drugim zakonima utvrđeno da je to uslov za upis kod registarskog suda.

Članom 51. definisan je status poslovnog prostora prilikom upisa u registar.

Članom 52. propisuje se podnošenje prijave za registraciju. Dakle, propisuje se jasna procedura za pokretanje postupka registracije, te se precizira da se postupak upisa u registar pokreće prijavom u materijalnom obliku ili elektronskom prijavom, potpisanom u skladu sa propisima koji regulišu elektronski dokument i elektronski potpis.

Članom 53. je definisan obrazac prijave registracije.

Članovima 54- 59 je detaljno definisan postupak po primitku prijave za registraciju, odnosno obaveze registracionog organa prilikom ispitivanja prijave te ispitivanje isprava.

Članovima 60- 66 su propisane odluke, rok i sadržaj odluka o upisu u registar. Član 60 definiše da se o upisu odlučuje rješenje ili zaključkom. Član 63. definiše izgled i sadržaj rješenja o registraciji a član 64. izgled i sadržaj zaključka o registraciji. Član 66. definiše mogućnost povlačenja prijave za upis u registar te rok za povlačenje prijave.

Članovima 67- 71 definisani su pravni lijekovi odnosno pravo na žalbu, rokovi za žalbu, postupanje suda po žalbi. Članom 69 . je definisano da drugostepeni sud može: odbaciti žalbu, odbiti žalbu, uvažiti žalbu i najzad, može preinačiti prvostepeno rješenje.

Član 71 definiše obavezu prijave promjene podataka koji propisuje rok od 30 dana za prijavu, te način unošenja promjena u registar.

Članovima 72- 77 definisan je postupak brisanja iz registra odnosno nadležnost, uslovi i razlozi za brisanje, detaljno je definisan postupak z brisanje po zahtjevu te odluke registracionog organa po zahtjevu za brisanje.

Članom 78. i 79 je propisana obaveza dostavljanja poreznog identifikacionog broja od strane nadležnog poreznog organa te obavezu dobijanja carinskoga broja od strane mjerodavno carinskog tijela u slučaju registriranja vanjskotrgovinske djelatnosti.

Članom 80. jasno je precizirano kome se odluke suda moraju dostaviti u materijalnom obliku, pa se prema navedenom članu rješenje o osnivanju i statusnim promjenama mora dostaviti poreznom tijelu mjerodavnom prema sjedištu subjekta upisa - Upravi za neizravno oporezivanje; općini i kantonu mjerodavnom prema sjedištu subjekta upisa; statističkom uredu i gospodarskoj komori; zavodu za mirovinsko i invalidsko osiguranje prema sjedištu subjekta upisa radi registracije; carinskom tijelu mjerodavnom prema mjestu sjedišta

subjekta upisa, ukoliko je subjekt upisa registriran za vanjskotrgovinsko poslovanje i mjerodavnim regulatornim tijelima za registraciju pojedinih djelatnosti.

Članom 81- 83. definisane se usluge registra odnosno obaveza registra da omogući dostupnost podataka, telekomunikacijskom mrežom ili putem informacijskog sistema, **uvid** u podatke glavne knjige registra, odnosno dobivanje izvadaka iz glavne knjige registra, obavijesti o postupku registracije.

Članom 84. Propisani su prekršaji i utvrđene novčane kazne za te prekršaje.

Članom 85. propisan je rok od 5 dana za izdavanje rješenja za upis u sudski registar. Predviđeni kraći rokovi treba da doprinesu bržem rješavanju registracije poslovnih subjekata.

Članom 86. definisano je obaveza da se pravomoćno rješenje o registraciji objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Prijelazne i završne odredbe (čl. 87 – 90) – Uređeno je stupanje na snagu ovog zakona, prestanak važenja Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14).

IV- FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

